

1 O: Da, časni Sude. Znači, 05.08.1991. godine, nakon prvog napada
2 minobacačima kalibra osam... granate 82 mm u 06.00 sati, u 10.00 sati, nakon
3 prestanka napada, ta su vozila oklopna... dva vozila oklopna JNA su ponovno
4 krenuli, ali su zaustavljena od naroda, jer narod je negodovao šta je to
5 sada, od mještana Saborskog. I otada, znači, više kasnije nisu prolazila.

6 SUDAC HOEPFEL: [simultani prijevod] Hvala Vam.

7 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] U vezi sa tom istom temom,
8 da li su se ljudi... da li je ta gomila ljudi se njima smijala i time
9 spriječila da ponovo pre... prođu?

10 O: Ne, časni Sude. Oni su se cinički smijali nama jer su videli da je
11 to to. Oni su se smijali nama da više ne mogu pro... toj... tu se uopće nisu
12 iznenadili. Oni su se cinički prema nama smijali, ti vozači ta dva
13 transporterera JNA.

14 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala lijepo. A ranije tokom
15 Vašeg iskaza, govorili ste o oružanom sukobu na Plitvicama. Između koga je
16 bio taj oružani sukob? Ko je u tome sudjelovao?

17 O: 01.08.1991. godine, znači, prvi oružani sukob u hrvatskoj, to je
18 bio između Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske i tzv.
19 odmetničkih skupina na Plitvicama.

20 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] To je bilo na Plitvicama?

21 O: Da, da, na Plitvicama.

22 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Grupe... te skupine o kojima
23 ste govorili, koji su presjekli taj put između Plaškog i Ličke Jesenice, ko
24 su bile osobe koje su bile u tim skupinama?

25 O: To su bile osobe u odo... maskirnim odorama i odorama JNA. To su
26 pravili, znači, barikade, balvan-revoluciju, rušili su stabla, zatvarali su
27 ceste.

28

29

30

1 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Govorili ste o skupini od 100
2 ljudi jedne nezavisne satnije iz Saborskog i... samostalne satnije iz
3 Saborskog, i rekli ste da su došli da brane a ne da napadnu. A zašto ste došli
4 da... zašto ste rekli da su došli da brane a ne da napadnu? U kom obliku je
5 bila ta obrana?

6 O: Oni nisu mogli napadati, jer su dolazili u... to je... u Saborsko,
7 u to okupirano mjesto. To je mjesto bilo u okruženju. Oni su... nisu napadali,
8 nego su branili, jer Saborsko je bilo u okruženju, jer to su njihove kuće,
9 njihove obitelji. Oni su naknadno došli 25.3. U tom svojstvu sam mislio.

10 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] A sada, da bi samoj sebi
11 razjasnila nešto. Vi ste govorili o Plaškom i o mjestu koje se zove Plaški. Da
12 li je riječ o istom mjestu? Ako nije, molim Vas objasnite nam to.

13 O: Ne, ne. Ta grupa od 100 ljudi, 110, ne znam koliko, o čemu smo
14 razgovarali, to su mještani Saborskoga, koji rade u Rijeci, Zagrebu, a
15 obitelji, žene i djeca su im bili u Saborskome. To su ti ljudi. Znači, oni su
16 dolazili striktno u mjesto Saborsko.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da, izvolite nastavite.
18 Objasnite mi kakva je veza između toga i Plaškog ili mjesta po imenu Plaški?
19 Ja bih i dalje voljela da shvatim da li postoji jedno mjesto koje se zove
20 Plaški ili je riječ o dva mjesta, jedno se zove Plaški, a drugo Plaško. To ne
21 razumijem.

22 O: Ne. To se zov... mjesto se zove Plaški. To je jedno mjesto koje se
23 zove Plaški.

24 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Gdje se nalazi?

25 O: Nalazi se u... nadoma... na... kako Vam objasni... između Ogulina i
26 Saborsko... između Josipdola i Saborskoga, znači, između dva mjesta. Nalazi se
27 između Josipdola i Saborskoga.

28 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Hvala lijepo. Rekli
29 ste da je 80 projektila, granata, palo prije 10.00 sati, i činilo se kao da

30

1 nisu dobro ciljali. A onda su uveče granate pale na centar grada. Koje vrste
2 zgrada i kakva su to mjesta bila u centru grada?

3 O: Da. Granatiranje je krenulo 05.08.1991. godine u 06.00 sati.
4 Saborsko je mjesto u... na većoj nadmorskoj visini od Ličke Jesenice, i ne
5 znam, možda im koordinate nisu bile dobre, pa toga jutra nisu pogađali samo
6 mjesto Saborsko, nego su gađali desnu stranu, znači, desnu stranu od crkve i
7 groblja, tu su gađali i... mjesnog groblja Saborsko. Onda su u večernjim
8 satima gađali po samom mjestu Saborsko.

9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Da. A recite nam sada za
10 centar grada. Kakve su zgrade bile u centru grada? Dakle, šta se nalazilo u
11 centru grada?

12 O: Nije... to... to nije grad, to je selo. To je mjesto, to je selo.
13 A u centru su bile crkve, škole, kuće, obiteljski objekti, to je, znači, uz
14 samu cestu. Jer to je mjesto koje je dužine sedam kilometara i kuće su uz
15 samu cestu. Znači, /?tu je/ bila crkva, zgrade ove što treba, što ima jedno
16 mjesto.

17 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala. Rekli ste da su Vas u
18 Korenici teško premlatili... premlaćivali, i da su Vas posjekli po licu. Da
19 li su Vam bilo šta rekli prije nego što su Vas tukli ili dok su Vas tukli?

20 O: Nije tu bilo puno razgovora. Tu je bilo samo batinanje. Što se
21 tiče razgovora, tu se nije vodio nikakav razgovor. Ono, vulgarno se je
22 ponašalo, to u redu, vulgarne riječi, a nekih osobnih razgovora nije bilo.

23 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] To je učinila osoba ili
24 osobe koje su Vas tukle?

25 O: To večeri kad sam bio rezan po licu i kad su mi zubi izbijeni,
26 tada je radila jedna osoba, a drugi su se sa strane smijali.

27 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] I ovo je moje posljednje
28 pitanje. Rekli ste da Vam je rečeno da Vas tuku Vaše kolege. Ko Vam je rekao

29
30

1 da Vas tuku Vaše kolege? Da li su Vam to rekli drugi zatvorenici? Da li su
2 Vam to rekli pripadnici milicije? Ko Vam je to rekao?

3 O: Da. To je bilo u Aedromu /sic/ Željave Bihać. To je vojni aedrom
4 /sic/ JNA, koji se nalazi na granici Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Tada je
5 vojni policajac koji nas je čuvao, od JNA, rekao skupinu od pet ljudi jedan
6 je tukao, veli:... oni su se uvijek držali u skupini, jer smo bili zatvoreni
7 u magacinu, «To vas tuču /sic/ vaše kolege koje su pobjegle iz Zagreba, koji
8 su se odmetnuli od Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske.»

9 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Nema više
10 pitanja.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, sutkinjo.

12 Ja ću se s... ja ću samo tražiti dalje pojašnjenje u vezi sa jednim
13 pitanjem koje je postavila sutkinja.

14 Da li biste željeli da nam pokažete povrede koje ste pretrpjeli i
15 mjesta na licu gdje su Vas posjekli i slomili Vam zube?

16 O: Da, mogu, časni Sude. Evo. To i bio sam rezan po licu, samo šta su
17 mi doktori rekli, jer sam bio crn, ožiljci još jesu ostali, ali pošto sam
18 rezan bio po glavi, već sam bio sav crn od bat... batina, tako da su ožiljci
19 manji. A da me se rezalo sada kad sam organi... kad je tijelo nije ubijeno,
20 jer se tu krv nabila, tako da su ožiljci koje sam im'o ovdje, ovdje, nožom,
21 oni su, evo, sada su vidljivi. To i ovo mi je ovde razbijeno. Ovo mi ne
22 radi.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo. Tokom Vašeg iskaza,
24 pomenuli ste da približno 06. ili 07.08.1995. godine ste se vratili u
25 Saborsko. I kada ste došli u Saborsko, našli ste jedan pusti grad, potpuno
26 zapušten, zarastao u rastinje. Da li se sjećate tog iskaza?

27 O: Da. To je, znači, časni Sude, bio prvi put, prvi dolazak u
28
29
30

1 Saborsko nakon 1991. godine, i tada gore u mjestu Saborskom, mi ništa nismo
2 mogli viditi, jedino grmlje, šikare, ognjišta spaljena, i od dva objekta
3 vidili smo hrpu kamena od škole i od crkve, to su bila dva najveća objekta,
4 i od mjesnoga ureda. To smo vidili. A ove kuće većinom su bile drvene i
5 zidane, šta je godar bilo, to je sve bilo uništeno. A hrpa kamena bila je na
6 crkvi. Za to imamo i dokaze i slike ispred samom ulazu u Saborsko. Znači,
7 dana 6-oga, kad smo prvi došli, na 7-og.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li znate šta se desilo sa
9 stanovništvom koje je živjelo u Saborskom?

10 O: Da, znam. Tada smo pristupili pronalasku masovnih grobnica, jer
11 smo... sa saznanjima... u četiri godine za vrijeme okupacija mjesta
12 Saborskoga, prikupljali saznanja, informacije gdje bi se te gro... grobnice
13 masovne mogle nalaziti. I u 80% slučajeva tu smo pogodili, što se tiče samih
14 opartivnih /sic/ saznanja tijekom okupacije. To smo radili u Ogulinu.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Šta se desilo s tim stanovništvom?

16 O: Oni su bili, 1991. godine, za vrijeme pada Saborskoga, znači,
17 12.11.1991. godine, ubijeni i bačeni su u masovne grobnice, znači, pobačeni
18 su u ponore, jame, kako po... spaljeni su bili u kućama. Tu je bilo više
19 lokacija.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A na samom početku Vašeg iskaza,
21 Vi ste procijenili da je u tom mjestu bilo između 800 i 850 ljudi. Da li sam
22 ja dobro shvatio kada ste time rekli da je potpuno izbrisano to cijelo
23 stanovništvo?

24 O: Da. Stanovništvo je pobjeglo. Ovi koji nisu mogli pobjeći, starci,
25 bake, oni su ubijeni, koji su zatečeni. A ovi su ljudi pobjegli jedni preko
26 šumskog predjela Kapela, a jedni na drugu stranu, lijevu, u pravcu Rakovice
27 tj. preko Bosne i Hercegovine.

28
29
30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ako sam Vas dobro shvatio, došlo
2 je do napada 05.08.1991., i neki ljudi su pobjegli u autobusima. Da li je to
3 tačno?

4 O: Da. To je bilo 05.08., a ovo... a sami pad Saborskoga /se/ dogodio
5 12.11., znači, u jesen 12.11.1991. godine. A prvi napad je krenuo 05.08. i
6 tada je jedan broj ljudi otišao. Tada je još postojala komunikacija prek...
7 na Slunju.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Sada shvatam. Ali, takođe ste
9 rekli da su neki od ljudi koji su pobjegli 05.08.1991. da su se vratili.

10 O: Da. Ti su se ljudi vratili. Oni su s... samo pobjegli u susjedno
11 mjesto Rakovica, to je znači cca. nekih 15 kilometara šumskom cestom, gdje
12 sam i sam bio uhapšen. Oni su tom cestom išli i odmah su se vratili nazad.
13 Znači, tijekom noći su... 5. na 8. ... 5. na 6.8. su pobjegli, i drugi dan,
14 6-oga, su se vratili nazad, jer još tada mjesto nije bilo okupirano, palo.
15 Mjesto se je branilo tada.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A da li sam dobro shvatio da ste
17 Vi rekli da kada je Saborsko palo 12.11., neki ljudi su pobjegli, a neki su
18 ubijeni?

19 O: Tako je, tako je.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li znate šta se desilo sa onima
21 koji su pobjegli? Gdje su oni?

22 O: Oni su pobjegli, neki u Karlovac, neki u Zagreb po... neki u
23 Ogulin. Tamo su... oni su o'šli, znači, živjeti, jer to je... Saborsko je
24 tada kao četiri godine bio okupiran. On je bio pod tom republikom s... tzv.
25 Srpskom Krajinom sve do vojno-redarstvene akcije «Oluja». Znači, ti su ljudi
26 boravili od 1991., jedanaestog mjeseca, do 1995., i kasnije, prvi su put
27 došli u devetom mjesecu. Znači, ti su ljudi boravili na slobodnom dijelu
28 Republike Hrvatske, Zagreb, Ogulin, Rijeka, Karlovac, kako ko, i u
29
30

1 treće zemlje.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Nakon 1995., gdje su oni boravili?

3 O: 1995. počela je ekshumacija, počela je obnova mjesta Saborskoga i
4 ljudi danas su se vratili u Saborsko.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mogu li Vas prekinuti? Neki od tih
6 ljudi koji su pobjegli su se vratili. Je li tako? Vi ste takođe govorili o
7 napadu na Rakovicu. Da li znate, odnosno da li ste znali ko je živio u
8 Rakovici, koje stanovništvo, prije nego što je Rakovica napadnuta?

9 O: U Rakovici je živilo većinom hrvatsko stanovništvo. Bilo je i
10 srpskoga, ali većinom bili su građani hrvatske nacionalnosti.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da. A dali ste u mogućnosti da
12 procijenite koliko je bilo stanovnika u Rakovici prije napada?

13 O: Ne znam, ne znam. To je susjedno mjesto, veće od Saborskoga. Ne
14 znam koliko je bilo stanovnika u Rakovici.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali, rekli ste da je djelimično
16 uništeno. Da li se sjećate tog dijela Vašeg iskaza?

17 O: Da. Nije uništeno 100% kao Saborsko; 60, 70% je.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Da li imate bilo kakva
19 saznanja ili da li možete da procijenite koliko je ljudi ubijeno u Rakovici?

20 O: Ne, nemam saznanja o postotku koliko je ljudi u Rakovici i u
21 susjednim zaseocima ubijeno. To nemam tih saznanja. Znam da je, a šta je -
22 to su javni /?pogovori/, jer tamo nisam bio.

23 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Govorili ste o susjednim selima.
24 Da li je bilo i susjednih sela koja su uništena?

25 O: Sus... od... susjedna sela nisu tada bila uništavana, jer
26
27
28
29
30

1 na tom području to su susjedna sela, susjedna mjesta, zaseoci, to su bili
2 sela građana srpske nacionalnosti 1991. godine, tako da ta su sela... nisu
3 uništavana. Jedino šta je uništeno, to je uništeno i kuće građana srpske
4 nacionalnosti u Saborskom 1991. godine.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Srpske kuće u Saborskom. U redu.
6 Govorili smo o Saborskom, ali ono što bih ja želio da saznam od Vas je da li
7 Vam je poznato da li je bilo koje od okolnih sela oko Saborskog ili oko
8 Rakovice bilo takođe uništeno, i ako jeste koje je to selo?

9 O: Nije, nije to meni poznato. Nisam tamo obitavao. Ne.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U tom slučaju hvala lijepo.
11 Da li ima dodatnih pitanja koja proizilaze iz pitanja sudija?

12 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Da, meni treba par pojašnjenja.

13 Dalje ispituje gđa Richterova:

14 P: Gospodine Vuković, na pitanje sutkinje Nosworthy Vi ste govorili o
15 sukobima u Plitvicama i rekli ste to je bio prvi sukob do kog je došlo
16 01.08. Ranije u Vašem iskazu Vi ste pomenuli 01.04. Kada je došlo do prvih
17 sukoba na Plitvicama?

18 O: Može biti lapsus, 01.04.1991.godine.

19 P: Zatim je bilo jedno pitanje koje se ticalo Bihaća i toga kako su
20 Vas tamo tukli, te da Vam je rečeno da su Vas tukle Vaše kolege iz Zagreba.
21 Kako ste Vi to shvatili to što su Vam rekli da su Vas... da su oni koji su
22 Vas tukli bili Vaši kolege? Ko su bili te kolege, Srbi ili Hrvati?

23 O: To su bili kolege hrvatski policajci srpske nacionalnosti, koji su
24 napustili, tj. odmetnuli se iz Zagreba i otišli na Aedrom /sic/ željava
25
26
27
28
29
30

1 Bihać. Znači, to su ti četiri, pet, koliko ih je bilo, to su te kolege
2 bivše.

3 P: Posljednje moje pitanje. Odgovarajući predsjedavajućem sucu
4 Molotu, rekli ste da su u Saborskom bile uništene srpske kuće. Koliko je
5 bilo srpskih kuća u Saborskom?

6 O: U Saborskom je bilo četiri srpske kuće obiteljske.

7 P: Jesu li sve te četiri kuće bile uništene?

8 P: Uništene su bile ove koje su bile dole uz samu cestu. Te su kuće
9 uništene. E sad, ovo gore dalje ne znam jednu je li uništena ili nije
10 uništena, a ove su dole kuće bile uništene i zapaljene. To je /?pregled/
11 prve koje su izgorile, jer... jer je bila prva na udaru. I tu, baš uz jednu
12 kuću su poginuli moj ujak i ujna. Baš uz... došli su kod njih da se spase.

13 P: A kada se to dogodilo?

14 O: To se dogodilo u samom padu, znači, 12.11.1991.godine, u jutarnjim
15 satima. Po... ja nisam bio, ali kasnije kroz operativ... /nerazgovjetno/
16 /?saznanjima/, po ispitivanju ljudi, znači, ujutro 12.11.1991.godine, napad
17 je krenuo u 09.00 sati.

18 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Hvala. Ja nemam više pitanja.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospođo Richterova.

20 Izvolite, gospodine Milovančeviću.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, Odbrana ima samo nekoliko kratkih
22 pitanja. Samo nekoliko kratkih pitanja.

23 Dodatno unakrsno ispituje g. Milovančević:

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Kada ste odgovarali na pitanje tužioca u ovom dodatnom ispitivanju
2 o Vašim kolegama iz Zagreba koji su Vas tukli, takvo ste objašnjenje dobili,
3 rekli ste da su to ljudi koji su se odmetnuli od MUP-a Hrvatske. Možete li
4 nam reći da li su oni u tom trenutku, kada ste Vi bili na aerodromu,
5 pripadali civilnoj ili vojnoj policiji?

6 O: Po izjavi vojnog policajca koji je bio dežurni na Aedrom /sic/
7 Željava, znači, na aedrom... na Vojnom aedromu /sic/ Željava, on nam je
8 rekao da su to naše kolege. To su tih pet koji su šetali aedromom /sic/,
9 vojarnom, i ti su na... oni su tukli, ne mene, nego još ljude druge,
10 zatočenike.

11 P: To sam Vas razumeo, nego Vas pitam - u tome trenutku, da li su oni
12 pripadali vojsci ili policiji? Bili su na vojnom objektu. Aerodrom je vrlo
13 dobro čuvana zona. To je vojni objekat. Da li na njemu mogu biti civilna
14 lica ili su oni bili vojnici u tom trenutku? To sam Vas pitao.

15 O: Nije aedrom /sic/ bio dobro čuvana vojna zona. Tu su bile
16 /?skupine/ martićevaca, tu su bili JNA, tu je bilo sve. Tako da ta... nisu
17 samo to bili vojni policajci niti šta ja znam... znači, tu je bilo
18 mješavine. I tu su nas batinali i mi smo tu u magacinu pjevali pjesme, ako
19 znate koje, tako da to nije bilo dobro čuvano u to vrijeme.

20 P: Samo nam niste odgovorili na pitanje. Da li Vam je poznato? Ako
21 nije, Vi ćete nam to reći. Da li su ti ljudi, u tom trenutku, oni su, dakle,
22 napustili MUP Hrvatske, da li su oni sad bili u vojsci ili u policiji, u tom
23 trenutku kada se to dešavalo Vama ako znate? Ako ne, recite da ne znate.

24
25
26
27
28
29
30

1 O: Oni nisu bili tada... ne znat... oni nisu bili u policiji, bili su
2 u vojsci. Znači, Aedrom /sic/ Željava, aedrom /sic/ JNA.

3 P: Hvala Vam puno. Hvala. Odgovarajući na pitanje Suda o tome šta se
4 nalazilo u centru sela, Vi ste rekli crkva, škola. Da li ste juče izjavili
5 da je... da su pripadnici specijalne policije iz Duge Rese, koji su
6 05.08.1991., dakle, noć... večer nakon tog prvog napada napustili Saborsko?
7 Da li ste, dakle, rekli da su oni bili smešteni u toj školi?

8 O: Da.

9 P: Odgovarajući na dodatno pitanje tužioca, malopre ste rekli da su
10 te srpske kuće u Saborskom bile prve na udaru pri vojnim dejstvima. Da li
11 sam Vas dobro razumeo?

12 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Ja se izvinjavam, ali svjedok to
13 nije rekao.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Ja ću promeniti pitanje ili povući ovakvo pitanje
15 ukoliko sam pogrešno razumeo svedoka.

16 P: Pa ću Vas pitati, rekli ste kuće su bile otprilike prve upaljene.
17 Možete li nam objasniti šta ste to mislili? Rekli ste nekoliko je bilo kuća
18 srpskih kraj puta. Možda je jedna bila gore, pa ne znate šta je sa njom
19 bilo, ali do tih kuća su došli Vaš ujak i ujna. Pa ste dali neko objašnjenje
20 šta se desilo sa tim kućama. Molim Vas to ponovite.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Svjedok nije rekao ni da su to
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bile otprilike prve kuće koje su bile spaljene. Ni riječ «prve» uopće nije
2 bila korištena. Molit ću Vas da preformulirate Vaše pitanje.

3 G. MILOVANČEVIĆ:

4 P: Govorili ste da su te srpske kuće uništene. Kada su one uništene i
5 kako i čime? Da li znate?

6 O: Uništene su 1991. godine, za vrijeme napada na Saborsko, znači,
7 12.11.1991.godine.

8 P: Da li se... u kom delu Saborskog se nalaze te kuće? Kako se zove
9 taj kraj?

10 O: One se nalaze na početku Saborskoga i to se mjesto zove Borik,
11 zaseok Borik, zajedno i sa hrvatskim kućama, nisu to samo bile srpske kuće.

12 P: Da li Vam je poznato kako je došlo do oštećenja? Ne mislim samo na
13 te srpske kuće. Uopšte one kao srpske nisu bitne, nego sam mislio na te kuće
14 kod kojih su došle... došli Vaši ujak i ujna. Dakle, one se nalaze na
15 početku sela. Jesam li Vas dobro razumeo?

16 O: Tako je. To su susjedi, to su... nalazi se od ujaka i ujne kuća na
17 početku sela, i ova kuća od Šolaje se isto nalazi na početku sela. To su dva
18 susjeda.

19 P: Da li su sve te kuće nastradale to jutro?

20 O: Da, sve su te kuće nastradale to jutro u samom napadu.

21 P: Da li ste... da li sam Vas dobro razumeo kada ste rekli da su
22 Vaš... Vaši ujak i ujna došli to jutro do tih srpskih kuća, do svojih

23
24
25
26
27
28
29
30

1 suseda, da potraže zaštitu, ali su ipak nastradali?

2 O: Da, oni su došli do svojih susjeda. Sad, jesu li oni išli tražiti
3 zaštitu ili nisu? Susjedi su susjedi. Sad... ali, oni su tu uglavnom
4 stradali.

5 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam. Nemam više pitanja.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.
7 Hvala i Vama, gospodine Vukoviću. Hvala Vam što ste došli ovamo da
8 svjedočite. Možete se povući.

9 SVJEDOK: Hvala Vama, časni Sude.

10 [Svjedok se povlači]

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Mogu li nastaviti?

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.

13 G. WHITING: [simultani prijevod] Ja imam jedan... jedan zahtjev
14 usmene prirode u vezi sa sljedećim svjedokom, ali bismo morali otići na
15 poluzatvorenu sjednicu.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da to napravimo.

17 GĐA RICHTEROVA: [simultani prijevod] Mogu li se izv... povući na pet
18 minuta?

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Možete, gospođu Richterova.

20 [Poluzatvorena sjednica]

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strana 2735 redigirana. Poluzatvorena sjednica.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strana 2736 redigirana. Poluzatvorena sjednica.

1 (redigirano)

2 (redigirano)

3 [Otvorena sjednica]

4 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na javnoj sjednici.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prije nego što svjedok da svečanu
6 izjavu, da se dogovorimo kako ćemo danas raditi, s obzirom da smo imali ovu
7 neočekivanu pauzu. Naime, Vijeće bi željelo sugerirati da radimo do 11.00h
8 sada, da onda imamo dvadeset minuta pauze, nastavimo s radom, dakle, u
9 11.20h, ponovo počemo na pauzu u 12.20h, opet na dvadeset minuta, nastavimo
10 s radom u 12.40h i prestanemo s radom u 13.45h. Da li se slažete s time?

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Tužilaštvu to odgovara.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

13 Molit ću svjedoka da da svečanu izjavu.

14 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja se izvinjavam.
15 Oprostite što prekidam. Jedan aspekt izmjene glasa je taj da kada svjedok
16 govori, svi drugi mikrofoni u sudnici moraju biti isključeni kako se ne bi
17 čuo njegov glas. Ja sam to već rekao advokatu Obrane.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Evo, sada smo svi to čuli. Molim
19 da svi budu pažljivi i da isključe svoje mikrofone kada svjedok govori. Onog
20 trenutka kad prestanete govoriti isključite mikrofoni.
21 U stvari, možete nastaviti, gospodine Whiting, ali prije toga ću zamoliti
22 svjedoka da pročita svečanu izjavu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i
2 ništa osim istine.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

4 Izvolite, gospodine Whiting.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

6 SVJEDOK: SVJEDOK MM-037

7 Ispituje g. Whiting:

8 P: Dobar dan, gospodine. Da li me čujete i razumijete?

9 O: Čujem i razumijem.

10 P: Prije nego što Vam počnem postavljati pitanja, htio bih da Vam
11 objasnim zaštitne mjere koje su Vam odobrene za ovaj postupak.

12 A to su sljedeće mjere: tokom postupka će s... ćemo Vam se obraćati
13 koristeći pseudonim; u emisiji u emitiranom programu Vaše će lice biti
14 izmijenjeno i osim toga će i Vaš glas biti izmijenjen; kao zadnje, ako se
15 bude razgovaralo o nekim pojedinostima koje bi Vas mogle identificirati, to
16 ćemo isto napraviti na poluzatvorenoj sjednici kako bismo osigurali da taj
17 dio ne bude emitiran.

18 Da li ste razumjeli sve mjere zaštite?

19 O: Jesam.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Zamolit ću poslužitelja da Vam donese i predoči list papira s
2 pseudonimom, i zamolit ću Vas da mi kažete da li su na tom papiru napisani
3 Vaše ime, datum rođenja i mjesto rođenja?

4 O: Jeste.

5 P: Molit ću poslužitelja da to sada pokaže Obrani, a zatim Vijeću.

6 G. WHITING: [simultani prijevod] Zamolit ću da se ovaj dokument
7 uvrsti u spis i to pod pečatom.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da se dokument uvrsti u spis
9 pod pečatom i da mu se dodijeli broj.

10 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 267, časni
11 Sude, i to pod pečatom.

12 G. WHITING: [simultani prijevod]

13 P: Gospodine, tokom ovog postupka zvat ćemo Vas ili «Svjedok» ili
14 «MM-037». To je, dakle, broj koji ste dobili kao pseudonim. Da li ste me
15 razumjeli?

16 O: Jesam.

17 P: Gospodine, tu imate vode ispred. Ako želite, slobodno uzmite malo
18 vode. Ako ne budete razumjeli neko od mojih pitanja ili ako ga ne budete
19 dobro čuli, molim Vas recite nam.

20 O: Dobro.

21 P: S obzirom da ste već jednom svjedočili u jednom drugom postupku,
22 Vaš iskaz iz tog prethodnog postupka je u pismenom obliku već uvršten u spis
23
24
25
26
27
28
29
30

1 u ovom predmetu.

2 G. WHITING: [simultani prijevod] Zamolit ću poslužitelja da Vijeću, a
3 i Obrani, mada oni to već imaju, predočimo iskaz svjedoka iz tog prethodnog
4 postupka. Zamolit ću i da se taj dokument uvrsti u spis, također pod
5 pečatom.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prethodni iskaz ovog svjedoka će
7 se uvrstiti u spis i to pod pečatom, i molim da mu se dodijeli broj dokaznog
8 predmeta.

9 TAJNIK: [simultani prijevod] Časni Sude, to će biti dokazni predmet
10 268.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

12 G. WHITING: [simultani prijevod]

13 P: Gospodine, na temelju svega ovoga, sada nećemo morati prolaziti
14 kroz Vaš cijeli iskaz pošto je on već uvršten u ovom pismenom obliku. Razlog
15 zbog kojeg smo Vas pozvali ovamo je... ja ću Vam, naime, postaviti samo
16 nekoliko pitanja da razjasnimo nekoliko stavki iz Vašeg prethodnog iskaza. A
17 onda će advokat Obrane imati priliku da Vas ispituje kao i Pretresno vijeće.
18 Da li ste me razumjeli?

19 O: Jesam.

20 P: kako bi svi mogli jasno pratiti ono o čemu ćemo govoriti, ja ću
21 sada pročitati jedan kratki sažetak Vašeg prethodnog iskaza. Naravno, ono
22 što je bitno je Vaš prethodni iskaz, a ovo je samo zbog toga da bi Pretresno
23 vijeće imalo predodžbu o tome šta se zbiva, o čemu ste govorili.

24 Dakle, dok ja budem to čitao, zamolit ću Vas samo da slušate. A kad
25 budem završio sa tim sažetkom, onda ću Vam postaviti tih nekoliko pitanja

26

27

28

29

30

1 prije nego što Vas prepustim advokatu Obrane. Nadam se da ste me razumjeli.

2 O: Jesam.

3 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, zamolit ću da pređemo na
4 poluzatvorenu sjednicu radi ovog materijala koji je na početku sažetka.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da se to uradi.

6 [Poluzatvorena sjednica]

7 (redigirano)

8 (redigirano)

9 (redigirano)

10 (redigirano)

11 (redigirano)

12 (redigirano)

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25

26

27

28

29

30

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)
12 (redigirano)

13 [Otvorena sjednica]

14 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na javnoj sjednici, časni Sude.

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

16 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Nastavit ću sa
17 ovim sažetkom.

18 Svjedok je Srbin. Njegov iskaz tiče se područja oko Saborska, Ličke
19 Jesenice i Plaškog. Časni Sude, pogledajte na stranicu 19 atlasa, koji je
20 dokazni predmet 23.

21 U jednom trenutku na početku 1991., svjedok se priključio SDS-u.
22 Prije 1991., odnosi između Srba i Hrvata bili su dobri. Međutim, kako je
23 vrijeme prolazilo jačale su napetosti i strahovi. Srbi su se počeli plašiti
24 zbog poruka koje je slao HDZ. U jednom trenutku je SDS u Kninu organizirao
25 referendum o osnivanju SAO Krajine. Svjedok je u svom iskazu rekao, citiram:
26 «...da su obični ljudi mislili da je to neka vrsta zaštite i da će se na taj
27 način osnovati nešto što bi nas zaštitilo. Da kažem to jednostavnije, da

28
29
30

1 hrvatske vlasti neće moći dolaziti u to područje, to je trebalo biti to.»

2 Nakon događaja na Plitvicama za Uskrs 1991., došlo je do prekida
3 komunikacije između srpskih sela i hrvatskih sela u tom području. U selu
4 Plaški bila je jedna policijska stanica sa mješovitim sastavom. Međutim,
5 većina zaposlenih bili su ipak Srbi. U jednom trenutku, hrvatski pripadnici
6 policije su otišli, a neki od njih su otišli za Saborsko. Oni koji su
7 otišli, na njihovo su mjesto došli Srbi. Načelnik policije, u to vrijeme,
8 bio je Dušan Latas. Neki drugi ljudi su bili otišli u Knin na obuku, i kad
9 su se vratili zvali su ih martićevci ili Martićeva milicija. Oni su nosili
10 maskirne uniforme ili plave uniforme, ali su imali oznake policije SAO
11 Krajine i automatske puške koje su dobili iz Knina. Zapovjednik Martićeve
12 milicije bio je izvjesni Medaković. Još jedan od ljudi koji su bili u
13 Martićevoj miliciji u Plaškom bio je Đuro Ogrizović koji se bavio i
14 pljačkom.

15 Komandant Teritorijalne obrane Plaško bio je Nikola Dokmanović koji
16 je ranije bio pripadnik JNA. Oružje za TO dobivano je od JNA. Dovoženo je
17 noću u sanducima. JNA je naredio pripadnicima TO da spare te... spale te
18 sanduke nakon što je oružje podijeljeno. Do toga je došlo u septembru ili
19 oktobru 1991. Nakon podjele oružja, vojnicima TO-a je JNA dala uniforme.

20 U oktobru ili novembru 1991. godine, JNA je poslala 18 oficira koji
21 su preuzeli komandu nad TO, organizirali TO i prestrukturirali je u brigadu

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa bataljonima. Komandant te brigade TO bio je Petar Trbović. Kada su ti
2 oficiri stigli, TO je također dobila minobacače i protivzračne topove, i
3 vojnici Teritorijalne obrane obučavani su kako da ih koriste. Brigada
4 Teritorijalne obrane imala je jedno skladište gdje su se držale zalihe
5 odakle je ono što im je potrebno uzimala i Martićeva milicija.

6 U periodu oko novembra 1991., svjedoku je rečeno da u Saborskom ima
7 hrvatskih vojnika, da je to glavno uporište hrvatskih snaga, ali on to lično
8 nije znao iz prve ruke. Svjedok je čuo, ali opet ne zna iz prve ruke, da su
9 vlasti iz Plaškog tražili od hrvatskih snaga u Saborskom da se omogući
10 slobodan prolaz cestom i da oni nikog neće napadati. Kroz Saborsko je
11 prolazila samo jedna cesta. Također je čuo da je u danima prije napada na
12 Saborsko došlo do napada od strane hrvatskih paravojsnih snaga na kasarnu
13 iznad Ličke Jesenice, gdje je bilo skladište goriva JNA. Prije napada na
14 Saborsko ubijena su tri Srbina iznad Ličke Jesenice.

15 Svjedok je učestvovao u napadu na Saborsko u... 12. novembra 1991.
16 godine. Operacijom je komandovao Čedomir Bulat iz JNA. Teritorijalna odbrana
17 je priključena JNA u svrhu napada, a i Martićeva policija je takođe
18 učestvovala u napadu. Vojnici su se okupili u Ličkoj Jesenici za napad i,
19 mada svjedok nije vidio Martićeve policajce tamo jer su napadali i s druge
20 strane, kasnije ih je vidio u Saborskom.

21 Vojnicima je rečeno da se i sam napad odlaže zbog lošeg vremena, i to
22 je spriječilo planove... spriječilo je avione da lete.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Svjedok je svjedočio da je čuo različite razloge koji su navedeni za to.
2 U... rukovodstvo je željelo da otvori linije komunikacije, a Čedomir Bulat
3 je objasnio da Saborsko mora da padne kako bi se omogućilo da se poveže
4 srpsko zemljište. Nedostatak soli i goriva u Plaškom, koji je bio odsječen
5 od ostalih srpskih područja u SAO Krajini, je bio evidentan.

6 Saborsko je... su prvo napali avioni i artiljerijska vatra, a zatim
7 je uslijedio pješadijski napad. Svjedok smatra da nije bilo otpora u
8 Saborskom, i nijedan srpski vojnik nije ubijen tokom te operacije koliko je
9 to svjedoku poznato.

10 Kada je svjedok stigao do zaseoka Tuk, Dumenčići i Šolaj, to su sve
11 zaseoci Saborskog, vidio je da su kuće zapaljene, da su ih zapalile srpske
12 snage. Vidio je ljude koji su palili te kuće, ali ih nije mogao prepoznati
13 zbog udaljenosti. Kasnije, svjedok je ušao u samo Saborsko i vidio da sve
14 gori, ali nije vidio kako su kuće zapaljene. Crkva u Saborskom je još uvijek
15 stajala, ali moguće da je pogodio neki projektil. Dvije nedjelje do mjesec
16 dana kasnije, i crkva je bila minirana i uništena.

17 Svjedok je vidio i vojnike i policajce u Saborskom kada je ušao 12.
18 novembra 1991. i takođe vidio dva ili tri pripadnika Martićeve policije koji
19 su učestvovali u pljačkanju jedne radnje. Prije nego što je ušao u Saborsko,
20 svjedok je saznao da je Pero Krtan, trgovac, i još dvojica ljudi s njim, da
21 su ubijeni i čuo je da ih je ubijen... ubila Martićeva policija. On misli,
22 dakle, svjedok misli da su Krtana ubili zbog para, a ne zato što je on bio
23 Hrvat.

24
25
26
27
28
29
30

1 Kasnije, nakon napada na Saborsko, sahranjeni su... ukopani su i
2 mrtvi ljudi i mrtve životinje upotrebom jednog bagera. Svjedok je čuo da je
3 ubijeno približno dvadesetero ljudi, ali ne zna kako su ubijeni i nije vidio
4 nikoga ko je ubijen, dakle, nije vidio nijedan leš.

5 Približno petnaest... naime, nakon napada, približno 50 do 60
6 starijih ljudi, civila iz Saborskog hrvatske nacionalnosti, su odvedeni u
7 susjedno srpsko selo gdje im je dat čaj i sendviči. Sljedećeg dana su
8 utrpani u autobuse i prebačeni na područje pod kontrolom Hrvata prema
9 Ogulinu. Druga velika hrvatska sela u tom području, Rakovica i Slunj, pali
10 su kasnije nakon 12. novembra 1991.

11 To je kraj sažetka iskaza ovog svjedoka. Želio bih samo da postavim
12 nekoliko pitanja svjedoku.

13 P: Svjedoče, prvo ću Vas pitati nešto o Plaškom. Da li je u jednom
14 trenutku selo ili mjesto Plaški, da li se odvojilo od opštine Ogulin?

15 O: To područje... to područje je bilo sve u sklopu opštine Ogulin. Sa
16 tim političkim događanjima toga momenta, došlo je do mimoilaženja i već se
17 počelo distancirati... distancirati, tako da je donešena odluka da se Plaški
18 odvoja od općine Ogulin i tu je /?postavljena/ ta neka zamišljena linija
19 razgraničenja na Vojnovac, selo Vojnovac. A to je... selo Vojnovac je
20 otprilike na pola puta između Plaškoga i Josipdola. Odnosno, bliže je
21 Josipdolu. To je... tuda prolazi željeznička pruga i to je bila neka
22 prirodna kao granica sa razgraničenjem sa Ogulinom. A selo Josipdol je
23 otprilike 30% srpsko, a 70% hrvatski živalj.

24 P: Kada se Plaški odvojio od općine Ogulin, da li je formirao
25 vlastitu općinu?

26
27
28
29
30

1 O: U početku su bile neke indicije da se... da bi se Plaški trebao
2 ujediniti sa općinom Korjenica, Titova Korjenica, međutim, to je bilo
3 fizički ne... nemoguće, jer je prolazilo se iz... tu je selo i Saborsko i
4 Poljanak i Plitvice, što nije bilo moguće. A jedina je ta komunikacija...
5 komunikacija prava išla kroz mjesto Saborski. Tako da je donešeno...
6 formirala se općina u Plaškom.

7 P: A kako se je nazvalo?

8 O: Ne razu... mis... ne razumim, mislim, ko... ko kako se nazvalo?

9 P: Izvinjavam se, moje pitanje nije bilo jasno. Kada je Plaški
10 organizovao sebe kao općinu, kako je nazvao tu općinu koju je kreirao?

11 O: Pa, općina Plaški. I tada je pro... valda proglašena Autonomna
12 oblast... Autonomna oblast Krajine, i općina Plaški je bila u sastavu
13 autonomne oblasti kao Krajine.

14 P: Pored samog sela Plaški, da li je bilo i drugih sela koja su sada
15 postala dio te nove općine Plaški?

16 O: Pa, s... sve ovo područje od Vojnovac, Plaški, Blata i Lička
17 Jesenica, to je područje sve sa isključivo srpskim živiljem. Možda dva posto
18 je bilo, a naročito u mjestu Plaškom, dva do tri posto je bilo, ovaj,
19 hrvatskog živilja. I bilo je nekoliko... jedno malo selo, par... sa nekoliko
20 kuća, čisto hrvatsko, autohtono hrvatsko stanovništvo. A ovo... i bilo je
21 puno miješanih brakova. Plaški je bio dosta s miješanih brakova.

22 P: Da bi bilo jasno, ta sela koja ste pomenuli, Vojnovac, Plaški,
23 Blata, Lička Jesenica, da li su sva ta sela sada postala dio općine
24 Plaški...

25 O: Da, to je bi...

26 P: ...koja je bila dio SAO Krajine?

27 O: Da.

28 P: A da li je ta općina Plaški bila na bilo koji način izolovana
29
30

1 geografski od ostatka SAO Krajine?

2 O: Pa... potpuno je... ona je potpuno bila... mislim da je... da je
3 sve ovo što... što ste Vi pročitali u ovome sažetku. To je dosta dobar
4 sažetak, ali ne onakav... a vjerujem to... svi su... Ja sam to sasvim dru...
5 dosta... mislim, nije se malo... malo se... iz konteksta se izgubilo, pa
6 nema nek... nisu baš... Ali uglavnom, ovaj... oprostite, što ste me pitali
7 sad? Ponovite mi.

8 P: Ponovit ću svoje pitanje. Samo slušajte pažljivo pitanje.

9 O: Aha, sad znam. Sjetio sam se. E, opć... ta područja nove...
10 novoformirane općine Plaški je bila potpuno izolirana jer su... sve okolo su
11 bila hrvatska sela. Tako da se nikuda nije moglo izaći iz t... sa tog
12 područja da se ne prođe kroz... kroz hrvatsko selo.

13 P: Ko je bio prvi predsjednik općine Plaški?

14 O: Prvi predsjednik je Nikola Medaković, zvani Medo. On je bio prvi
15 predsjednik općine, novo... novoosnovane.

16 P: Da li je to onaj isti Medaković koji je bio na čelu Martićeve
17 policije u tom području?

18 O: Da.

19 P: Da li je on imao iste funkcije, te dvije funkcije u isto vrijeme,
20 dakle, predsjednik općine Plaški i načelnik Martićeve policije?

21 O: Pa, on je... on je uglavnom... to je bila... tad je to u početku
22 bila jako mala grupa, jer nekoliko... njih nekoliko, u tom početku, i on je
23 to obavljao kao predsjednik općine i vodio je kao brigu o toj grupi
24 mladih... to su bili dosta mladi dečki.

25 P: Ti mladi dečki, da li su oni bili pripadnici Martićeve policije?

26 O: Da.

27 P: Da li biste mogli da nam opišete, onoliko koliko Vi znate, u
28 oktobru i novembru 1991. godine, kakva policija je postojala u Plaškom?

29

30

1 O: Vidite, ja se... sad ću samo napomenuti za čitavo vreme... za čitavo
2 vreme, recimo, od početka tih... sukoba, pa do... pa do... pa do skoro do... do
3 kraja, recimo, do... do «Oluje». Tu su se pojavile tri vr... kao prava policija, kao
4 prava policija, ona je 1990. ili 1991., a 1990. godine... U Plaškome nekad dok je
5 bila, općina Plaški je bila do 1964. godine, a to je bilo administrativno i upravno
6 mjesto toga kraja. Međutim, sa 1964. godinom, to se tra... transfuzira i... u općinu
7 Ogulin. I tada prel... do tada je bila i policijska stanica policije u mjestu
8 Plaškom. I ona se fuzionirala zajedno sa općinom u Ogulinu. I sada 1990. kad su te
9 napetosti počele rasti, tada ponovo se vraća i ponovo se uspostavlja policijska
10 stanica u Plaškome sa otprilike jedno... jedno 10 do 12, 10 do 12 ljudi, polic...
11 milicajaca.

12 Međutim, u tim početnim događanjima, nekoliko mladih, to je jako malo u
13 početku, nekoliko... ja ne mogu reći tačno, ali nekoliko mladih ljudi o'šlo je u
14 Knin, u Golubić, kao u obuku... na obuku i to su... te su... ti su nazvati, kad su se
15 vratili, Martićeva policija.

16 Prilikom dolaska mirovnih snaga na linije razgraničenja, po... došlo je do
17 demobilizacije TO-a. Mislim, hoću da kažem, demobilizirali su se... nego se... kad se
18 opet po... jedna milicija koja je čuvala položaje bila je plaćena, tako da su bile
19 neke tri... djelovala je i ta policija u to vreme, kad je došla mirovne snage. Onda
20 su se... bataljon, sve se rasformira, nego se na mjesto bataljona se jedne kao čete
21 policijske, i ti su... to su ljudi koji su sami želili biti i oni su bili u to vreme
22 i nekako plaćeni, sad kol... I ponovo kad je došlo do napada na Maslenicu, kad je
23 pala Maslenica, ponovo je izvršena mobilizacija svih vojnih obaveznika i do... i tako
24 je bilo do kraja /nerazumljivo/. Evo to... to su te tri milicije koje su...

25 P: Hvala za taj potpun odgovor.

26 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kada je... kada je bio napad? I šta je
27 napadnuto?

28 GDIN WHITING: [simultani prijevod] Mislim da je svjedok rekao «Maslenica».

29 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da. U redu.

30 G. WHITING: [simultani prijevod]

1 P: Svjedoče, kada ste opisivali treću kategoriju, treću grupu,
2 pomenuli ste dolazak mirovnih snaga. Da li je to bilo 1992.?

3 O: Pa, ja mislim da je to tako negde. Ne... ne mogu se sjetiti tačno.
4 Ali sam htjeo, s ovim sam ja htjeo reći da se teritorijalna o... pripadnici
5 ter... koji su mobilizirani, oni su bili pušteni kući. Nisu imali... nisu
6 bili više vojno obavezni do... sve do napada na Maslenicu. Znači, taj period
7 od dolaska mirovnih snaga i kad se je formirala ta neka opet milicija, koja
8 s... koja je držala položaje na tim određenim punktovima, držala položaje.
9 To je opet bila neka druga, to nije bila ni Martićeva ni ova koju smo mi
10 smatrali normalnom, na kojoj je bio čelu koma... komandir Latas, taj Latas.
11 Mi smo uvijek mislili da je to jedna, ta policija koja se kao vratila iz...
12 ponovo u Plaški, da je to kad im se trebalo obraćati za neku pomoć
13 policijsku, onda se njima obraćalo. E, a ova... kad su došle mirovne snage
14 koje su zamijenile kao teritorijalce nas, oni su bili u sastavu ponovo
15 brigade i oni su bili plaćeni, a mi smo dotle, sve do... do... Maslenica dok
16 nije pala, mi s... tako smo mi bili kod kuće, nismo uopće bili vojno
17 angažovani. Ost... ako sam... ne znam jesam li dovoljno jasan.

18 P: Mislim da jeste, ali želim samo da Vam postavim još nekoliko
19 pitanja zbog daljih pojašnjenja. Želio bih da se usredsredimo na 1991. i
20 konkretnije, septembar i oktobar 1991. Da li je u to vrijeme postojala
21 redovna policija u Plaškom, kako ste je Vi pominjali? Dakle...

22 O: Da.

23 P: ...ona kojoj biste odlazili ako bi Vam nešto bilo potrebno.

24 O: Da.

25 P: Da li je takođe postojala policija koju ste opisali kao Martićevu
26 policiju?

27 O: Da, ali još ne onda i ova nije... ova, ta još nije dotle djelovala
28 dok nisu došle mirovne snage. Te još nije bilo.

29 P: I koliko se Vi sjećate, to je bilo negdje 1992?
30

1 O: Pa, tako.

2 P: U redu. Mislim da je sada to jasno. Želio bih preostala pitanja
3 usredsrediti na 1991., dakle, na samo ove dvije grupe, redovnu policiju i
4 Martićevu policiju. Već ste svjedočili da je Nikola Medaković bio na čelu
5 Martićeve policije. Ko je bio na čelu redovne policije?

6 O: Latas Dušan.

7 P: Da li su obe vrste policije, dakle, i redovna policija i Martićeva
8 policija, učestvovala u napadu na Saborsko 12. novembra 1991.?

9 O: Ja mislim da jesu.

10 P: Već ste svjedočili da ste vidjeli Martićeve policajce u Saborskom.
11 Da li se sjećate da li ste takođe vidjeli i redovnu policiju u Saborskom?

12 O: Pa oni su... ja mislim, oni su djelovali zajedno na to; sa istog
13 pravca su oni imali zadatak da djeluju zajedno.

14 P: A kada kažete «oni su dobili isti zadatak», da li ste pri tome
15 mislili da su i redovna policija i Martićeva policija dobili taj zadatak?

16 O: Pa, mislim da su... da su oni zajedno djelovali u tom... u tom
17 momentu na... napad na Saborski. Jer, glavnu... glavnu operaciju svega
18 vodila je JNA. Mi smo samo kao hteli da po... pri... pridodati po
19 bataljonima po nekoliko. Na primer, iz moga je bataljona moralo učestvovati
20 nas jedno oko 30-ak, 25 do 30; mi smo samo pridodati. A... a glavni poligon
21 5. vojne oblasti je bio baš upravo tu kod Plaškoga, Slunj, odnosno blizu
22 nas. Jer tu je bila stacionirana kompletna 5. vojna oblast.

23 P: Imam pitanje koje se odnosi na Ličku Jesenicu. Da li je tamo bila
24
25
26
27
28
29
30

1 kasarna JNA?

2 O: Da.

3 P: Da li je tamo takođe bio i depo goriva?

4 O: U stvari, to je... to je bila... to je bilo veliko, veliko
5 skladište goriva i to je... to je vojno skladište, koje je vojska bila i
6 čuvala. To je njezina bila funkcija te... to je kasarna ta koja je samo
7 čuvala i osiguravala to skladište goriva. To su velike zalihe goriva bile.

8 P: U oktobru i novembru 1991., da li su na bilo koji način hrvatske
9 snage blokirale tu kasarnu JNA i skladište goriva?

10 O: Ja, mislim, ne... ne u klasičnom smislu blokiranje nego su
11 pokušale... hrvatske snage su pokušale zauzeti to skladište, jer je bio
12 interes... gorivo je bio interes, i to je pokušano, ali... ali nije... nije
13 se... nisu uspjeli. A u klasičnom smislu da je bilo blokirano da nisu... Ne,
14 to da, recimo, nije moglo nekoliko dana niko dolaziti njima niti odlaziti,
15 to ne to, nego je samo pokušan napad koji je odbijen i nije uspio da se
16 osvoji, zauzme ta... to skladište. To je bio interes.

17 P: Svjedočili ste da Vam je prije napada na Saborsko rečeno da je
18 Saborsko hrvatsko uporište. Prvo nam recite ko Vam je to rekao?

19 O: Kada smo mi... mi smo bili cijeli dan jedan i cijelu noć smo
20 proveli u Ličkoj Jesenici pr... prije nego što je napadnuto Saborsko, i tada
21 je došlo do već... ljudi su već negodovali bili, i onda je Čedo Bulat
22 objasnio i rekao da... da se nije moglo... da se nije... da se čekalo da se
23 uljepša vreme da bi avioni mogli djelovati, jer je Saborsko jako uporište...
24 da je ja... jako uporište hrvatsko, i da se zato... da se zato nije htjelo
25 reskirati i da se sačekalo da mogu avioni, da se izvrši ta... ja... mislim,
26 ja nisam vojnik, meni je teška ta terminologija da se... da se... najprije
27 djeluje avijacija i teško naoružanje, tek onda da se kao pripremi. A s obzirom da
28
29
30

1 nisu bili vremenski uvjeti, nisu mogli djelovati avioni i on nije htjeo reskirati
2 da bez toga pokuša se napad na Saborski. E, to je on objasnio.

3 P: Na osnovu ovoga što ste Vi mogli da vidite i saznate tokom napada, da li
4 je to bilo istina? Da li je to zaista bilo hrvatsko uporište?

5 O: Ja imam osjećaj, sa moga... sa moga... moje tačke gledišta, moje uloge
6 koju je moja grupa imala, ja mislim da nije... da nije bilo, jer ja nisam osjetio
7 da je... da je uopće pružan neki jaki otpor. Ja to... jer ja to nisam mogao
8 ocijeniti. I mislim da nije pružen jak otpor.

9 P: Tokom Vašeg svjedočenja, Vi ste rekli da je crkva bila oštećena i možda
10 ju je pogodio projektil tokom napada na Saborsko 12. novembra 1991., ali da je
11 uništena tek dvije nedelje ili mjesec dana kasnije. Kako ste saznali da je
12 uništena?

13 O: Pa, to se čulo odma' jer je b... ona s... ona je sigurno staj... ona je
14 samo bila pro... pogođena sa projektilom, tenkovskim projektilom, ali je ona
15 stajala, i toranj i sve je bilo nakon nekol'ko, ja sad ne znam samo tačno kol'ko,
16 ali otprilike, možda u... posle toga u roku od petnaest ili mjesec dana, vele
17 minirana crkva u Saborskom i da je srušena. A za vrijeme napada, crkva nije bila
18 srušena.

19 P: Da li ste je Vi vidjeli nakon što je minirana i uništena petnaest dana
20 kasnije?

21 O: Pa, ne, ja sam pro... ja sam tuda prošao kasnije. Puno kasnije sam ja
22 prošao tu tim područjem i vidim da je crkva srušena. Sve sruš... hrpa kamena. A
23 sad...

24 P: Hvala. Imam još jedno pitanje, odnosno ovo je moja posljednja tema. Želio
25 bih da Vam pokažem dokument. To je dokument uveden po pravilu 65ter, a dokaz 1258.

26 G. WHITING: [simultani prijevod] Možemo ga staviti na ekran.

27 P: Svjedoče, ovo je pismo koje je upućeno Rudolfu Špeharu. Ako
28 pogledate dno tog pisma, možete da vidite da ga je uputio Nikola Medaković.
29 Datum je 13. novembar 1991. Vi ste već svjedočili, odnosno već ste nam rekli
30

1 ko je u to vrijeme bio Nikola Medaković. Da li ste... da li znate ko je bio
2 Rudolf Špehar u to vrijeme?

3 O: Da.

4 P: Možete li nam reći ko je on bio?

5 O: Pobjedom HDZ-a na izborima, Rudolf Špehar je bio veliki aktivista
6 na tom području Ogulina, i po toj osnovi bio je predsjednik... po toj osnovi
7 je došao za predsjednika općine Ogulin. A lično ga ja... ja ga lično
8 poznajem, jer je... on je dve godine starija generacija od mene u gimnaziji
9 ogulinskoj.

10 P: Svjedoče, u pismu... Ako možemo pogledati gornji dio pisma na
11 B/H/S-u. Upravo tu, savršeno. Da li vidite rečenicu u kojoj se kaže... da
12 vidim da li se to vidi na engleskom.

13 To je rečenica koja kaže... naime, pismo se odnosi na napad na
14 Saborsko. A onda jedna rečenica kaže: «Neposredni povod za napad su zvjerski
15 postupci Vaših vojnika prema našim civilima prilikom napada na Ličku
16 Jesenicu.»

17 I onda je tu još jedna rečenica o tome. Da li vi znate na šta se to
18 odnosi?

19 O: Znam. To se... ja mislim da je to prvi... prve žrtve na tom
20 području. Ti su tri građanina srpske nacionalnosti, koji su o'šli u susjedno
21 selo iz Plaškog, u susjedno selo Dabar da kupe konje... ždrebad. I oni su
22 pošli sa traktorom i prikolicom i kol'ko ja znam, samo je jedan imao pušku
23 od njih. I sačekani su na tom Glibodolu. To je šumska cesta, to je 16
24 kilometara od Plaškoga... od Ličke Jesenice do Dabra. To je... sve je šuma,
25 /nerazgovjetno/ šuma, nema uopće... samo ima jedna kuća na... na potezu. I
26 na tom Glibodolskom križu, Glibodol, đe se odvaja cesta za selo Glibodol, tu
27 su sačekani i naj... na najzvjerski način ubijeni.

28

29

30

1 P: Ti Srbi, da li su oni bili pripadnici Teritorijalne odbrane u
2 Plaškom?

3 O: Da, jer su bili... bili su dosta mladi ljudi svi. Pa, svi do 60
4 godina su bili ob... obavezni bili, pripadali su, mislim, pod Teritorijalnu
5 odbranu narodnu; mobilizirani su.

6 P: Zamolit ću da sada pogledamo dno ovog dokumenta. Recite, vidite li
7 ovaj pečat i molim Vas, ako vidite, pročitajte šta na njemu piše?

8 O: «SAO Krajina, Skupština općine Plaški.»

9 P: Da li ste taj pečat viđali i na drugim dokumentima u to vrijeme?

10 O: Jeste. Vidio... viđao sam.

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, zamolit ću da se ovaj
12 dokument uvrsti u spis.

13 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da se dokument uvrsti u spis
14 i da mu se dodijeli broj.

15 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokazni predmet 269, časni
16 Sude.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

18 G. WHITING: [simultani prijevod] Hvala.

19 P: To su bila sva moja pitanja, gospodine. Na redu će biti Obrana.

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Ali, mislim da je sada prvo vrijeme
21 za pauzu, časni Sude.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, mislim da će ovo biti dobar
23 trenutak. Nastavljamo s radom u 11.20h.

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite molim.

25 ... Početak pauze u 11.02h.

26 ... Sjednica nastavljena u 11.22h.

27 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Izvolite sjesti.

28 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine, prije nego što
29 nastavimo, zamolit ću Vas da malo sporije govorite kada budete
30

1 odgovarali na pitanja kako bismo mogli čuti prevod. Naime, malo prebrzo
2 govorite. Hvala.

3 Gospodine Whiting.

4 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja sam završio sa
5 pitanjima.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A tako je. Hvala.

7 Izvolite, gospodine Milovančeviću.

8 Gospodine svjedoče, sada je još važnije da sporije govorite polako s
9 obzirom da ćete Vi i gospodin Milovančević govoriti istim jezikom.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala Vam, časni Sude.

11 Unakrsno ispituje g. Milovančević:

12 P: Svedoče, ja sam branilac Milana Martića. Sada je faza Vašeg
13 ispitivanja koja se zove unakrsno ispitivanje. Vi ste kroz sve ovo već
14 prošli. Trebalo bi da Vam je to poznato. Ja ću ponoviti jednu molbu. Kada
15 postavim pitanje, da se napravi pauza između mog pitanja i Vašeg odgovora, a
16 isto se odnosi i na mene da bi prevodioci mogli da prevedu ono što se
17 govori. I molim Vas samo govorite laganije.

18 Još jedna... još jedno upozorenje. Posao i funkcije, zanimanje ne
19 pominjite upravo zbog ovih zaštitnih mera. Kada bude došlo do toga, do
20 takvih pitanja, mi ćemo tražiti privatnu sednicu.

21 Rekli ste u Vašoj izjavi da ste dugo godina radili u Plaškom i da ste
22 na poslu ostali sve do 1991., do avgusta 1991. Da li je tako?

23 O: Tako je.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Rekli ste...

2 G. WHITING: [simultani prijevod] ...Časni Sude, ja se izvinjavam.

3 Dvije stvari. Prvo, htio bih zamoliti advokata Obrane da isključi mikrofoni

4 kada postavi pitanje. A druga stvar, dakle, pitanja koja se tiču posla

5 svjedoka, trebaju biti na poluzatvorenoj sjednici.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da pođemo onda na poluzatvorenu,

7 gospodine?

8 G. MILOVANČEVIĆ: Slažem se, časni Sude. Mislim da bi bilo korisno da

9 pređemo na poluzatvorenu sjednicu.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću.

11 Molim da pređemo na poluzatvorenu sjednicu.

12 [Poluzatvorena sjednica]

13 (redigirano)

14 (redigirano)

15 (redigirano)

16 (redigirano)

17 (redigirano)

18 (redigirano)

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 2758-2761 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 28.03.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)

10 [Otvorena sjednica]

11 TAJNIK: [simultani prijevod] Sada smo na javnoj sjednici, časni Sude.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

13 Izvolite, gospodine Milovančeviću.

14 G. MILOVANČEVIĆ: Kada ste...

15 [Sudije vijećaju]

16 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] ...Gospodine Milovančeviću,
17 prije nego što nastavite s pitanjem, spominje se Plaško. Mene zanima da li
18 postoje dva različita mjesta Plaško i Plaški, jer ja vidim da se to ime
19 pojavljuje u dva oblika. Zanima me da li se radi o jednom mjestu ili dva?
20 Hvala Vam.

21 SVJEDOK: O jednom istom mjestu.

22 G. MILOVANČEVIĆ:

23 P: Kada ste u Vašoj izjavi Tužilaštvu govorili, i u Vašem svedočenju,
24 o strahu Srba 1990. godine, pominjali ste i izjavili ste da se taj strah
25 zasnivao na sećanjima o tome šta se Srbima desilo u toku Drugog svetskog
26
27
28
29
30

1 rata, ali i da su se Srbi plašili hrvatske Vlade zbog nekih izjava koje su
2 njeni političari dali o Srbima u Hrvatskoj. Da li ste tako izjavili?

3 O: Da. Ja sam... doslovno sam izjavio ovako, jer sam rekao da je
4 Hrvatska... HDZ, kad je dobio demokratske parlamentarne izbore u Hrvatskoj,
5 da su se drukčije odnosili prema srpskom nacionalnom biću da bi možda sasvim
6 drukčija bila situacija danas. Ali tada, promjenom Ustava Republike
7 Hrvatske, Srbi su potpuno izo... ni u ustavnoj predambuli nisu spominjani,
8 nego je drž... Hrvatska je država hrvats... hrvatskog naroda, Hrvata i
9 Hrvatica, koja je neprenosiva, nepredjeljiva je, i sve.

10 I drugo, tada su se utrkivali valjda hrvatski dužnosnici sa pogrđnim
11 riječima prema Srbima. Ja se dobro sjećam uskrsne poslanice koja je, čini mi
12 se 1991., Šime Đodan, koja je objavljena u svim medijima i na televiziji,
13 gdje je doslovno rekao da su Srbi u Hrvatskoj remetilački faktor i dok god
14 njih bude da dotle... da dotle neće Hrvats... neće biti sre... i da ih treba
15 prekrstiti, protjerati, pobiti. E, to je... to je do... dolilo strah, što ja
16 vjerujem da ne bi to tako da nije... da bi bilo drukčije, da... možda bi...
17 Niko se nije uhvatio lako oružja, nit' je želio, ovaj, oružje.

18 P: Rekli ste da je Šime Đodan dao izjavu da su Srbi remetilački
19 faktor i da ih treba eliminisati iz Hrvatske, za... u vreme Božić...
20 uskršnje...

21 O: ...Poslanice. To je tad...

22 P: ...poslanice. Pominjete 1991...

23 O: Čini mi se, da li devedes... devedeset...

24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas zapamtite, napravimo
25 pauzu nakon svakog pitanja i to će automatski srediti pitanje mikrofona.

26 Dakle, pričekajte, nemojte juriti kada gospodin Milovančević ispituje.

27

28

29

30

1 Pričekajte da on završi i onda počnite odgovarati.

2 Izvolite, gospodine Milovančeviću.

3 SVJEDOK: To je...

4 G. MILOVANČEVIĆ:

5 P: Gospodine svedoče, dakle, Sudsko veće Vam je saopštilo da ono ima
6 vremena da Vas čuje. Ne trebate žuriti. Ne traži se od nas da žurimo, da ne
7 prekidamo jedan drugog. Samo da Vam postavim pitanje.

8 Rekli ste da je Šime Đodan dao izjavu da su Srbi u Hrvatskoj
9 remetilački faktor, da ih treba pokrstiti, raseliti ili pobiti. E sada,
10 niste nam rekli ko je bio Šime Đodan u to vreme. Šta je on bio?

11 O: Pa, bio je saborski zastupnik.

12 P: Da li to znači da je bio poslanik u parlamentu Hrvatske?

13 O: Da, al'... ali, ja kad sam to... to sam rekao iz tog razloga,
14 smatrao da takve izjave je nanosila veliku štetu i hrvatskom i srpskom
15 narodu, što je dolilo ponovo strah. To je bio... Da bi sasvim možda
16 drukčije... drukčije bi se bila događala situacija, da tako... da toga s...
17 prisutno toga straha i takvih izjava nije bilo.

18 P: Vi ste govorili o strahu tog stanovništva u regionu Plaškog, i
19 rekli ste da je ono četrdeset... 1941. postradalo. Da li je to stanovništvo
20 postradalo 1941. malo ili je bilo masovnog stradanja? Govorili ste o
21 pogromu.

22 O: Pa, to... to je evidentno iz svih poslije rata... mislim, čitavo
23 to područje Korduna, Banije i Like. To je stradalo.

24 P: Kada kažete da je u toku rata 1941. čitavo područje Banije,
25 Korduna i Like stradalo, koje stanovništvo je stradalo i od čije vlasti?

26

27

28

29

30

1 O: Od vlasti NDH.

2 P: A šta je to stradalo... koje je nacionalnosti bilo to stradalo
3 stanovništvo?

4 O: Srpske nacionalnosti.

5 P: Da li ste Vi čuli za izjavu budućeg predsedn... tada predsednika
6 HDZ-a a budućeg predsednika Hrvatske gospodina Franje Tuđmana u februaru
7 mesecu 1990. godine u dvorani Vatroslav Lisinski u Zagrebu, kada je osnivan
8 HDZ, da Nezavisna država Hrvatska nije samo fašistička tvorba, kvislinška
9 tvorba i fašistički zločin, već izraz poslednjih povijesnih težnji hrvatskog
10 naroda? Da li ste Vi čuli za takvu izjavu?

11 O: Pa, ne mogu reći da sam baš to slušao, ali sam to... tak'e se
12 slične izjave mogle često i pročitati i u novinama, mislim, ali ne mogu se
13 baš na taj detalj... ne...

14 P: I samo još jedno pitanje vezano za ovu temu. Da li je ova izjava
15 Šime Đodana, političara, tada visokog političara u Hrvatskoj, bila jedina
16 takve vrste ili je bilo mnogo takvih izjava ili više takvih izjava?

17 O: Ja sam ovu spomenuo što sam ovu ja lično pročitao i zapamtio.

18 P: U takvoj situaciji održavaju se izbori, prvi višestranački izbori
19 u Hrvatskoj u aprilu 1990. godine, i Vi ste u Vašoj izjavi Tužilaštvu rekli
20 da su Srbi u Plaškom glasali za SDP. Da li nam možete reći pravi, puni naziv
21 te partije i ko je bio na njenom čelu?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: SDP - Stranka Dem... njezin puni naziv Stranka demokratskih
2 promjena na kojoj je bio Ivica Račan. A mi smo smatrali da je to otprilike
3 kontinuitet Komunističke partije, da otprilike taj je... A mi nismo imali za
4 koga drugog da... na ovim prostorima, nego mislili smo da je to najbolji
5 oblik i tu smo... mahom su svi glasali za SDP.

6 P: Da li sam u pravu kada kažem da je puni naziv te stranke bio SDP,
7 što je skraćenica od Stranke demokratskih promena, pa onda postoji povlaka
8 Savez komunista Hrvatske? I da li sam u pravu kada kažem da je Ivica Račan
9 inače bio političar hrvatske nacionalnosti?

10 O: Da, ali ja ne znam ovo... ja ne mogu ovo... ovu paralelu povući i
11 Komunistička partija, nego mi smo to tako smatrali da je to neki... eto,
12 ipak je... mi smo vjerovali Ivici Račanu kao političaru, jer je bio on da...
13 političar dugo već godina na političkoj sceni Hrvatske.

14 P: Rekli ste šta je Srbe u Plaškom u tom periodu plašilo. A govorili
15 ste i o nekim ustavnim promenama. Dakle, u aprilu mesecu 1990. godine bili
16 su prvi višestranački izbori u Hrvatskoj, na njima je pobedila HDZ -
17 Hrvatska demokratska zajednica, sa... na čelu sa gospodinom Tuđmanom, a
18 posle toga je došlo do predloga nekih ustavnih promena. Da li sam u pravu
19 kada Vam predočavam da se tim ustavnim promenama predviđalo da se Srbi
20 izbace iz Ustava Hrvatske kao narod, oni su do tada u Ustavu Hrvatske bili
21 narod, i da se pretvore u nacionalnu manjinu, da se izbacii, kao službeni
22 jezik, srpski jezik, da se uvedu hrvatske oznake i da se zabrani regionalno
23 organizovanje? Da li su... da li je to bila suština predloženih ustavnih
24 promena i kako su Srbi na njih reagovali?

25 O: Pa, ja... ja sad ne bih baš... ja ne bih znao na šta Vi asocirate,
26 nego ja sam htjeo reći da je bilo političke mudrosti, što je moje mišljenje,
27 političke mudrosti, i da kad se je Ustav, da je rečeno da je Hrvatska država
28 svih građana koji u njoj žive, da bi možda... odnosi bi bili sasvim
29 drukčiji. Jer... to je moja bila suština što sam ja htjeo reći.

30

1 P: Hvala Vam. Da li ste, kao objašnjenje za takvu suštinu, malopre
2 naveli da su Srbi reagovali na novu odredbu u Ustavu da je Hrvatska država
3 samo hrvats... hrvatskih građana, građana hrvatske nacionalnosti?

4 O: Da.

5 P: Objasnili ste da ste 1990. godine na izborima u Plaškom glasali za
6 SDP, Stranku demokratskih promena, kojoj je na čelu bio gospodin Ivica
7 Račan, da u to vreme nije bila u Plaškom prisutna stranka SDS. A u Vašoj
8 izjavi Tužilaštvu, kao označenje ove skraćenice imena stranke SDP, za koju
9 ste Vi glasali, stoji Srpska demokratska partija. Da li je ta SDP bila
10 Srpska demokratska partija ili je njen stvarni naziv bio Stranka
11 demokratskih promena, kojoj je bio na čelu upravo Ivica Račan?

12 O: Stranka demokratskih promjena, to je suština.

13 P: Da li Vam je poznato u koliko opština u tadašnjoj Republici
14 Hrvatskoj je stranka sa skraćenim nazivom SDS ili Srpska demokratska stranka
15 gospodina Jovana Raškovića pobedila te 1990.?

16 O: Pa, mislim da je... ta je stranka na naše pro... na naš područje
17 jako... dosta kasno stigla, tako da nisu stigle za izbore, ali... nego znam
18 da je gore u oko... Knin i okolica, da je... da je... da s... da je u njem
19 pobijedila na izborima. Kod nas je to već dosta kasnije. E, mi smo se
20 poslije masovno uključili u tu stranku, ali su već izbori prošli.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, Vi ste
22 govorili o stranci SDS. Da li ste možda mislili SDP ili SDS?

23 G. MILOVANČEVIĆ: Ne, ne, časni Sude. Svedok je govorio da su meštani
24 u Plaškom glasali za SDP, a ja sam pitao šta je bilo na izborima sa strankom
25 SDS, koliko je SDS osvojila glasova u Hrvatskoj, odnosno u kojim opštinama
26 je pobedila. Dakle, moje pitanje se odnosilo na SDS, na drugu stranku, za
27 koju ovaj svedok nije glasao.

28

29

30

1 P: Svedoče, da li sam u pravu ako kažem da je SDS pobedio na tim
2 izborima 1990. u svega četiri opštine, opštinama Benkovac, Knin, Gračac i
3 Donji Lapac?

4 O: Mislim, ja ne znam, al' moguće, jer to je bilo bliže Knina i
5 stranka je tu djelovala. Moguće. Ja ne znam, mislim, ne mogu to tvrditi. Ne
6 znam tačno.

7 P: Rekli ste da ste glasali za Stranku demokratskih promena, skraćeno
8 SDP, Ivica Račana na tim izborima 1990., a da ste tek kasnije prešli u SDS i
9 da ste... da su se Srbi orijentisali na SDS. Da li nam možete reći šta je
10 bio razlog za takav postupak?

11 O: Ja mislim da je... da je najveći razlog bila ličnost Jovana
12 Raškovića. I mislim da... da je Jovan Rašković ostao... ja sam ga slušao u
13 nekoliko navrata lično, i to je čovjek bio koji je... koji nije želio rat,
14 nit' bi ga... vjerujem da bi političkim sredstvima bilo se izbegla ovo
15 krvoproliće da je on bio. I zbog toga je srpski narod se opredijelio na...
16 masom za SDS.

17 P: Da li je gospodin Jovan Rašković, dakle, bio predsednik i osnivač
18 strane SDS - Srpske demokratske stranke?

19 O: Da, da.

20 P: Podsećam Vas samo, sačekajte da završim pitanje, pa onda
21 odgovarajte, molim Vas.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, mogu li
23 Vas ja podsjetiti da je ovo svjedok po pravilu 92bis, i Vaše unakrsno
24 ispitivanje bi trebalo da se bavi pitanjima koja se odnose na Martićevu
25 policiju. A znam da je i Tužilaštvo jutros postavilo nekoliko pitanja,
26 međutim nemam utisak da se Vi bavite tim pitanjima.

27
28
29
30

1 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja upravo prelazim na tu temu. Hteo sam
2 samo da napravim jedan opšti okvir da bi se videlo o čemu se u tom periodu
3 1991. godine radi. I upravo sam želeo, uz Vaše dopuštenje, da postavim
4 pitanje sledeće svedoku.

5 P: Kažete 1990. godine ste glasali za SDP, a onda su Srbi masovno
6 počeli da glasaju... da pristupaju SDS-u, i objasnili ste da je razlog bio
7 gospodin Jovan Rašković. Da li je to bio čovek koji je, kao osnivač SDS-a,
8 mrzeo Hrvate ili bilo šta govorio protiv Hrvata i da li je ikada iko od
9 njega čuo o nekom planu da se Hrvati proteraju, da se pobiju, da se izazove
10 rat, da se pravi neka velika srpska država?

11 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ja ulažem prigovor na
12 formulaciju ovog pitanja, jer je nemoguće svjedoku da odgovori. Da li ga je
13 ikada iko čuo da je govorio o tome? Mislim da svjedok ne može da odgovori na
14 takvo pitanje. On može da kaže samo šta je on čuo o tome šta je rekao Jovan
15 Rašković ili šta nije.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević?

17 G. MILOVANČEVIĆ: Upravo sam očekivao takav odgovor od svedoka.

18 P: Dakle, Vi ste rekli da ste pristupili toj stranci upravo zbog
19 gospodina Raškovića i njegovih ideja. A da li ste Vi čuli bilo šta, u ovom
20 smislu kako sam Vas pitao, da je izgovoreno sa njegove strane?

21 O: Nije. Bar ja sam imao osjećaj da... da Jovan Rašk... da Jovan
22 Rašković niku... pod niku cijenu nije ž... nije želio rat. To je moj utis...
23 to je moje ubjeđenje i...

24 P: Pomenuli ste neki oružani sukob i Plitvice u aprilu 1991. godine.
25 Šta se to dogodilo na Plitvicama? Da li Vam je poznato?

26
27
28
29
30

1 O: Što ja znam, područje Plitvica je bilo pripadalo... bilo je kao
2 taj već zamišljena neka... neka granica. I to je bilo, jer je to... to je
3 Lička Korjenica, područje srpsko, srps... mislim, srpske... srpskog naroda.
4 I oni su držali... bilo je kao pod kontrolom srpskom. Međutim, i taj put su
5 hrvatska... hrvatska policija je pošla kao i tu je došlo do sukoba. Eto, to
6 ja znam. Došlo je do sukoba i tu je... bile su dvije žrtve, što ja znam.

7 P: Postaviću Vam direktno pitanje. Da li je tada na Plitvicama
8 hrvatska policija napadala srpsku stranu ili je bilo obrnuto?

9 O: Pa, ja sad... ja ne bih znao ko je... Mislim, znam da je bilo
10 pod... da je područje bilo pod kontrolom kao srpskom. Kako... ko je napa...

11 P: Da li Vam je poznato da li je tada intervenisala JNA na
12 razdvajanju tih sukobljenih strana?

13 O: Ja... ja ne zna... ne znam da li je ona tu bila stacion... ali
14 mi... čini mi se da je, da je bila stacionirana, ali da li je ona priječila
15 taj sukob, vjerovatno da, ali ne znam tačno, ne m...

16 P: Vi ste objasnili da je Plaški sa svih strana bio opkoljen
17 srpskim... hrvatskim selima. Da li sam tačno rekao?

18 O: Ja sam htjeo reći da je polo... geografski položaj Plaškoga u
19 takvom okruženju.

20 P: Upravo sam na to mislio. Reč «opkoljeni» je bila u prenosnom
21 smislu. Dakle, pozicija geografska Plaškog je bila takva da su oko njega
22 bila, po geografskom rasporedu, naselja sa većinskim hrvatskim
23 stanovništvom.

24 O: Upravo tako.

25 P: Vi ste rekli da, nakon ovakve situacije u Hrvatskoj i nakon
26 avgusta 1991., da dolazi do srpskog organizovanja i kažete pokušana je da se
27 napravi opština Plaški. Da li ste tako izjavili?

28 O: Da, da, poslije... odvojilo se. Ja sam rekao da je šezdeset i č...
29 do 1964., od onoga rata drugoga do 1964., bila... Plaški je bio upravno i
30 administrativno mjesto toga... toga dijela. 1964. godine se on fuzionira u

1 općinu Ogulin, pa općina Ogulin bila je... tad kad su ukinuti, ne znam, ovi
2 kotarevi, tako da je to postala općina Ogulin. I ponovo se... ponovo je
3 onda, sada pred ove sukobe, ponovo se odvojila općina od... Plaški.

4 P: Do te 1964., da li je Plaški, kao tada zasebna opština, bila
5 većin... po sastavu stanovništva većinska srpska opština ili ne?

6 O: U tom... bila je većinska srpska, ali je u tom sastavu bilo i selo
7 Saborsko. U sastavu te opštine bilo je i mjesto Saborsko.

8 P: Da li, dakle, posle hiljadu devetsto... od, dakle, Drugog svetskog
9 rata do 1964. godine, Saborsko je bila opština sa većinskim srpskim žvljem.
10 A da li Vi kažete, dakle, da je nakon 1964... ne Saborsko, pardon, Plaški je
11 bila opština se većinskim srpskim žvljem. Učinio sam lapsus, izvinite. A
12 kažete da je posle 1964. godine došlo do novog organizovanja, tako što je
13 Plaški pripojen opštini Ogulin. Da li je opština Ogulin bila opština sa
14 većinskim hrvatskim stanovništvom?

15 O: Da.

16 P: Kada se događaju ove stvari o kojima smo do sada govorili, da li
17 ste nam rekli da sada srpsko stanovništvo u Plaškom, iz ovih razloga koje
18 ste Vi opisali, ponovo pokušava da organizuje svoju opštinu, svoju opštinu
19 Plaški?

20 G. WHITING: [simultani prijevod] Izvinjavam se. Da li možemo dobiti
21 pojašnjenje o kom vremenskom periodu se govori, jer nije jasno o kojim
22 događajima govorimo. O Plitvicama u aprilu ili?

23 G. MILOVANČEVIĆ: Postaviću precizno pitanje.

24 P: Dakle, sada govorimo i ovo moje poslednje pitanje se odnosilo na
25 1991. godinu. Vi kažete učestvovali smo na izborima, glasali smo za SDP, pa
26 nam to nije odgovaralo, politički procesi su bili takvi da smo mi poverovali

27
28
29
30

1 Jovanu Raškoviću i SDS-u, i onda dolazi do organizovanja, do izdvajanja opštine
2 Plaškog iz opštine Ogulin. Da li ste to izjavili?

3 O: Da, ja sam to izjav... viz... u vremenskom... u vremenskom razdoblj...
4 tu su pomiješane neke stvari. Mi smo devede... Parlamentarni izbori su bili u
5 Republici Hrvatskoj čini mi se 1990. godine. Tada smo mi izašli... tada još nije
6 uopće postojala nijedna srpska politička stranka na području Plaškoga. To sam
7 ja... E, s... tada smo mi smatrali da SDP kao nekako najprihvatljiviju stranku za
8 srpski narod. I mi smo, masovno smo, htjeo sam reći, glasali za SDP.

9 No, kako su događaji kasnije se odvijali, tako je dolazilo do sve veće
10 konfrontacije između srpskog i hrvatskog življa, koji su izuzetno do... lijepo
11 živjeli do tada. E, sad je počela sve veća i veća konfrontacija i tako se
12 dolazili... tako da je u jednom momentu, to je moja suština, samo Vi meni to
13 nekako pomiješate mi u vremenu. E, i ta... i takva... takav... takva događanja su
14 slijed sve teže i teže situacije i došlo je do /nerazgovjetno/ kad su prekinuti
15 više... komunikacije... srpskog i hrvatskog naroda. Hoću da kažem da više nije...
16 nit' su Hrvati dolazili, nastojali izbjegavati Plaški, i mi izbjegavati to
17 područje Ogulina. Već se pojavljivao neki strah, sve zbog takvih što sam
18 malopre... maloprije... prethodno naveo, zbog takvih, eto, situacija nekih. E, tek
19 kasnije, tek kasnije kad se vid'lo da to stvarno kreće jednim neželjenim ciljem,
20 tek kasnije se pojavljuje Jovan Rašković sa Srpskom demokratskom strankom. I
21 poslije njegovog mitinga, kojeg je održao u Plaški, ja ne znam kada, ali negdje
22 već kasno devede... možda 1990., tad je... on je oduševio srpski... i mi smo
23 mislili da će... tražili smo spas oko Jovana Raškovića, da će on s mudrošću,
24 pameti, političkom mudrošću, da će to sve proći ne ovako... samo ne ovako kako se
25 dogodilo. E, to je moja bila suština mog iz... iskaza.

26 P: Hvala Vam, svedoče. Ovo ste detaljno objasnili. U Vašoj izjavi rekli
27 ste da ste negde krajem avgusta ili početkom septembra mobilisani u jedinicu
28 Teritorijalne odbrane u Plaškom. Da li je to tako?

29 O: Da.

30 P: Da li ste dobili poziv za mobilizaciju? Ko Vas je to mobilisao?

1 O: Prvi poč... prvo, u početku je bilo samoorganizovanje kao odbrane,
2 jer se pretpostavljalo da bi... da bi Republika Hrvatska došla na te
3 prostore silom i možda... To su bile pret... Ja kažem, ja sve govorim ovo da
4 su to pretpostavke. Možda se to ne bi nikada dogodilo, a možda i bi. Ja to
5 ne znam. Ali, od toga straha se narod počeo samo... samoorganizirati i
6 zaštititi se ako... ako zatreba. Tako da u početku mi nismo imali nikakvo
7 oružje, nego samo lovačko oružje, i s tim smo mislili ako bi k... ako bi...
8 ako bi Republika Hrvatska silom ušla u te prostore da nas... eto, jer smo se
9 bojali hapšenja, svega. Eto, jednostavno iz tih razloga. E, to je bilo
10 suština.

11 P: Da li to znači da je do te mobilizacije Teritorijalne odbrane i
12 Vašeg mobilisanja došlo u pokušaju samoorganizovanja radi zaštite od
13 eventualne intervencije hrvatskih vlasti. Jeste to hteli da kažete? I tog
14 straha koji je /?postojao/ kod srpskog stanovništva.

15 O: E, da, upravo. Ja ću to sad možda i bolje objasniti. To su prvi
16 počeci kao zaštite od tog straha. To su prvi počeci. No... i tako... i tako
17 na čelu te Teritorijalne odbrane je bio, jer smo imali oficira Jugoslavenske
18 narodne armije Nikola Dokmanović, jedan čestit čovjek. On je znalac koji se
19 znao, i on je postavljen na čelo te... Teritorijalne odbrane.

20 Kasnije, samo malo... bar mi nećete trebati postavljati pitanja,
21 kasnije u neko vreme je i vojska naoru... počela nas naoružavati. Uveče su
22 dovozili, to sam već dao iskaz, dovozili su oružje, preko noći se podijeli i
23 oboje su... popalimo te sanduke, i to je bila prvi oblik našega
24 organiziranja i...

25 P: Prekinuću Vas u ovom trenutku jednim kratkim pitanjem. Da li znate
26 kada je Hrvatska proglasila otcepljenje od Jugoslavije? Da li je to bilo
27 26... 25. juna 1991. godine? Sećate li se toga?

28 O: Pa, ne znam, ne mogu... znam da jeste tad, ali ne znam tačno, ne
29 mogu to, ne sjećam se toga detalja.

30

1 P: Nisam očekivao da mi potvrdite tačan datum, nego ja sam dužan da
2 Vam navedem tačan datum. Da li je, dakle, to bilo negde u junu 1991? Može li
3 se tako reći?

4 O: Pa, možda može.

5 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, ovo pitanje se stalno
6 iznova postavlja ovom svjedoku. Ovo je... ovo konkretno pitanje, a to se
7 odnosi i na neka druga pitanja, je nešto o čemu je postignuta saglasnost u
8 ovom predmetu. To su dogovorene činjenice, i ja nisam siguran da li... zašto
9 je potrebno postavljati to pitanje i tražiti potvrdu od svjedoka.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, to je
11 dogovorena činjenica. Je li tako?

12 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, to jeste dogovorena činjenica, ali to ne
13 znači da je to nebitna činjenica. To je za Odbranu najbitnija činjenica koja
14 je vezana za Martićev slučaj. A ja sam je postavio samo zato da bi došao do
15 sledećeg pitanja koje je vezano upravo za ove događaje o kojima govori
16 svedok. Dakle, pokušao sam da jednom rečenicom napravim uvod u to... u tu
17 situaciju.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Pretpostavljam da je lakši način
19 da se uvede tema koja se odnosi na dogovorene činjenice, da se te dogovorena
20 činjenica iznese pred svjedoka i da se on pita da li ima da da neki komentar
21 u vezi s tim, a... nego da se postavlja pitanje u vezi s nečim što on ne
22 zna, i da mu se onda kasnije govori da je to tako i tako. Dakle, to je jedna
23 stvar koja se odnosi na dogovorene činjenice. Kaže mu se to se desilo tog i
24 tog dana, to je dogovorena činjenica, koji je Vaš komentar? Hvala.

25 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, ja nisam znao šta svedok zna, a šta
26
27
28
29
30

1 ne zna. U njegovoj izjavi se ne pominje ovaj datum. Ja ću nastaviti dalje,
2 neću ga više opterećivati ovim detaljem.

3 P: Da li Vam je poznato da u leto 1991. i početkom jeseni 1991.
4 godine, širom Hrvatske dolazi do nap... do blokade, pa potom do napada na
5 kasarne JNA? Da li ste nešto o tome čuli?

6 O: To se vid'lo i na televiziji. To je poznata stv..., mislim...

7 P: Na kojoj se televiziji videlo i šta ste videli? Vrlo kratko.

8 O: Pa, mi smo tada gledali hrvatsku tele... hrvatsku, našu hrvatsku
9 televiziju.

10 P: Šta ste to videli na televiziji? O čemu su govorili, o kakvim
11 blokadama kasarni i čijih kasarni?

12 O: Pa, ja... bloka... blokada vojske JNA, kasarna vojske JNA. Tad je
13 bila valda jedina.

14 P: Da li se radilo o blokadi kasarni JNA koje su bile tada... do tada
15 razmeštene na teritoriji Republike Hrvatske?

16 O: Pa, vidite, ja bih volio da Vi mene pitati o području oko... oko
17 ovoga što ja... oko Plaškoga. Mene to... ako mislite na ovu kasarnu što
18 je... o kojoj ja govorim, u Plaškom, u Ličkoj Jesenici, ja sam već dao svoj
19 iskaz kako je... kako je to bilo. A ovo...

20 P: Ja Vas moram upozoriti da Odbrana odlučuje koje će Vam pitanje
21 postaviti, a ne koje pitanje Vi volite. I Vi ste dužni da odgovarate na
22 pitanja Odbrane isto tako kao što ste dužni da odgovarate i na pitanja
23 Tužilaštva. E sada, da li ste čuli da je u jesen 1991. godine...

24

25

26

27

28

29

30

1 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude. Ja se izvinjavam, ali
2 mislim da svjedok nije rekao da mu se ne sviđa pitanje ili da ne želi
3 pitanja koja mu se ne sviđaju. Koliko sam ja shvatio, on je rekao da on želi
4 pitanja o stvarima o kojima nešto zna i mislim da nije fer da zastupnik
5 Odbrane sugerije da je svjedok rekao da mu se ne sviđaju ta pitanja. Mislim
6 da je to pogrešno tumačenje onoga što je on rekao.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Mislim da je to pravičan odraz
8 onoga što je svjedok rekao, gospodine Milovančević. I ako mogu da Vas još
9 jednom podsjetim da Vi i dalje, iako ste rekli da se pripremate da predete
10 na pitanje Martićeve policije, još uvijek niste prešli na to, još uvijek
11 postavljate unakrsna ispitivanja o raznim opštim temama. Molim Vas predite
12 na suštinu zbog koje je i dozvoljeno unakrsno ispitivanje.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, kolega tužilac je u glavnom ispitivanju
14 ispitivao svedoka na okolnost napada na kasarnu u Ličkoj Jasenici. To je
15 kasarna i veliki objekat, glav... veliko skladište goriva JNA. Ja pokušavam
16 da govorim takođe o toj temi, s tim što Odbrana ne smatra da je to izolovan
17 incident i pokušava da preko svedoka dođe do podatka da li se radilo o
18 napadu na kasarne JNA širom Hrvatske, da li svedok nešto zna o tome. Pa ćemo
19 doći do napada na Ličku Jasenicu i do razloga zašto je došlo do akcije na
20 Saborsko, prema onome što svedok može da nam kaže. Dakle, nastojaću da budem
21 što precizniji.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas budite.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. MILOVANČEVIĆ:

2 P: Rekli ste da ste mobilisani u Teritorijalnu odbranu u Plaškom
3 avgusta ili septembra. Kažete mobilisani ste, i rekli ste da je to bilo
4 samoorganizovanje. Da li je... da li je postojala jedinica Teritorijalne
5 odbrane u Plaškom do tog trenutka, do trenutka Vaše mobilizacije, po ranijem
6 rasporedu, po ranijim planovima Sekretarijata za narodnu odbranu?

7 O: Da, ali je to bilo sve u općini Ogulin, na nivou općine Ogulin. Mi
8 smo pripadali tada teritorijalnom ustroju općine Ogulin. Na tom nivou je
9 bila, ali u Plaškoga nije bila, jer nismo imali ni općinu.

10 P: Koliko je Ogulin daleko od Plaškog?

11 O: 28 kilometara.

12 P: Da li je u Ogulinu postojala Teritorijalna odbrana kakva je ranije
13 postojala u Jugoslaviji ili su postojale ZNG i policija MUP-a Hrvatske?

14 O: Do... do poče... do tih početaka devedesetih god... do ovih... do
15 ove nesnošljive situacije je bila... bila po... po ustroju valda Jugo...
16 kako je svak... cijela Jugoslavija takva bila Teritorijalna odbrana
17 organizovana i u općini Ogulin.

18 P: Da li sam Vas dobro razumeo ako kažem... ako protumačim da ste nam
19 sada rekli da je do izbijanja ove krize 90-tih i u opštini Ogulin postojala
20 normalna Teritorijalna odbrana kao i u svim opštinama u Jugoslaviji?

21 O: Da.

22 P: Da li Vam je poznato da li je u opštini Ogulin došlo do
23
24
25
26
27
28
29
30

1 organizovanja ZNG-a - Zbora narodne garde?

2 O: Tada... ja to sa sigurnošću ne bih mogao tvrditi. Pričalo se,
3 svašta se pričalo, a kol'ko je to bilo istine, to je vrlo teško sad reći.

4 P: Da li se pričalo da je bilo ZNG-a ili...

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, prevodioci
6 Vas mole da usporite.

7 G. MILOVANČEVIĆ:

8 P: Da li se, dakle, pričalo da je bilo, dakle, govorim o tome šta se
9 pričalo. Da li se pričalo da je bilo Zbora narodne garde ili da nije bilo?

10 O: Pa, svi to... i to dobro sve se zna... to je... na stadionu
11 Maksimiru je promocija bila, samo ja ne znam koje vreme, Zbora narodne
12 garde.

13 P: Da li je u to vreme u Ogulinu, dakle, avgust, septembar 1991.,
14 bilo i hrvatskih policijskih snaga?

15 O: Pa, jeste i ja sam prije objasnio da je... da se upravo ti, 1990.
16 ili 1991. u početku, krajem 1990., jedno odelenje polic... policije vratilo,
17 formiralo u Plaškom. Znači, glavna glavna u Ogulinu i MUP je bio sav na
18 nivou Ogulina, samo se odelenje jedno se ponovo u Plaškom otvorilo pred ove
19 događaje. Znači da je bilo tamo, kako nije bilo u Ogulinu.

20 P: Ta policija Ministarstva unutrašnjih poslova Hrvatske u Ogulinu,
21 kakav je naziv nosila i kakvu je oznaku imala na svom rukavu 1991.?

22 O: Pa, imao je ko i sad, «MUP Hrvatske.»

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Da li je hrvatski istorijski grb šahovnica takođe bilo njihovo
2 obeležje?

3 O: Da.

4 P: Da li su tada, u to vreme, srpski... policajci srpske
5 nacionalnosti, koji su radili u Ministarstvu unutrašnjih poslova Hrvatske,
6 dobijali otkaze?

7 O: Što se... što se tiče, ja s... što se tiče Plaškog, što ja mogu sa
8 sigurnošću tvrditi, jer se... vraćeno je baš srpske nacionalnosti sa
9 nekoliko i navodno se gledala upravo proporcionalna zastupljenost hrvatskog
10 živilja na području Plaškoga, tako je proporcionalno bilo i hrvatskih
11 vojni... ovaj, polic... milicajaca u toj stanici Plaški. Tako je to i
12 raspodijeljeno. Negdje je bilo, po mojoj nekoj, ja ne znam sad tačno, ali
13 negdje je bilo oko devet... devet Srba i tri Hrvata.

14 P: Da li nam možete reći kada to dolazi do formiranja policijske
15 ispostave Plaški u kojoj više nije bilo hrvatskih policajaca, policajaca
16 hrvatske nacionalnosti?

17 O: Pa... ja ne... ja sam rekao da ne znam tačno kada je iz Ogulina
18 formirana u Plaškom pol... ali, je sigurno djelovala sa miješanim sastavom
19 sve do događaja u Plitvicama. E, ti događaji... više ti policajce hrvatske
20 nacionalnosti nisu ni mogli doći nit' su došli, ovaj, u... na posao u
21 policijsku tu stanicu u Plaški. E, to je... to je...

22 P: Da li to znači da nakon događaja na Plitvicama 1. aprila 1991.
23 godine, hrvatskih policajaca više u Plaškom nema? I da li Vam je poznato da
24 se u Saborskom pravi policijska ispostava Ministarstva unutrašnjih poslova
25 Hrvatske?

26 O: Da, da.

27 P: Da li Vam je poznato koliko je ta policijska ispostava u Saborskom
28
29
30

1 imala policajaca?

2 O: A ne, to ne bih znao.

3 P: Rekli ste da je u jednom trenutku kasarna u Ličkoj Jasenici
4 napadnuta. I takođe ste, odgovarajući na pitanja tužioca, objasnili da je to
5 bilo u toku leta, koliko sam Vas razumeo, 1991. i da je napad odbijen. Niste
6 nam rekli ko je izvršio napad i odakle je napad došao kao i kojim sredstvima
7 je vršen.

8 O: Tada je rečeno da su to sna... hrva... snage hrvatskog MUP-a. Tada
9 se pričalo, da li je... a ko je, ja to ne znam. Reklo je da su napad
10 pokušale izvršiti strane hrvatskog MUP-a na tu kasarnu.

11 P: Da li ste čuli kojim sredstvima je vršen napad, kojim oružjem i
12 odakle je došao napad, iz kog pravca?

13 O: Bila je uglavnom... uglavnom, bila je minobacačka vatra prije
14 toga, ali je... pazi, lokacije te same... te same kasarne, odnosno
15 skladišta... to je lokacija u samoj šumi, u šumi gdje nema uopće... velika
16 visoka jelova šuma u /nerazgovjetno/. I sad sa svih pravaca, tu niko... u
17 stvari, to područje nikad niko nije kontrolisao apsolutno da bi rekao - e,
18 ovo je sigurno, ovdje se sigurno može proći. To je sve bilo negdje tako da
19 je u toj šumi mogao biti ko god hoće i iz svih pravaca je moglo djelovati se
20 na nju.

21 P: Samo još jedno pitanje ako možete da odgovorite na njega. Da li su
22 napad vršile srps... snage, srpske snage ili hrvatske snage, da ih tako
23 nazovem?

24 O: Pa, ja ne znam. Možda je... možda je bilo među tim i srpskih koji
25 su mobilizirani u hrvatsku... Ja ne znam, ne mogu ja to reći ko.

26 P: Da li ovaj Vaš odgovor znači da je se radilo o hrvatskim
27 jedinicama ili srpskim jedinicama? To sam... mislio sam na jedinice.

28 O: Ja ako sam rekao da su MUP Hrvatske, onda se valda razumije.
29
30

- 1 P: Hvala Vam na odgovoru.
- 2 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mislim da bi bio momenat za pauzu.
- 3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala lijepo, gospodine Milovančević.
- 4 Sada ćemo napraviti pauzu. Vratit ćemo se u 12.40h.
- 5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.
- 6 ... Početak pauze u 12.21h.
- 7 ... Sjednica nastavljena u 12.40h.
- 8 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Izvolite sjesti.
- 9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančević, dozvolite da
- 10 Vas još jednom podsjetim da još uvijek niste počeli sa unakrsnim ispitivanjem u
- 11 vezi sa Martićevom milicijom, što nas zabrinjava, jer Vam ističe vrijeme.
- 12 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.
- 13 P: Svedoče, malopre smo govorili o napadu na kasarnu u Ličkoj Jasenici,
- 14 koji je izvršila, kako Vi kažete, hrvatska policija. Da li znate koji je to
- 15 period vremena bio? Možete li ga opredeliti?
- 16 O: Ja... ja bar mislim da je to bilo neposredno prije napada na
- 17 Saborski.
- 18 P: Dok ste odgovarali na pitanja tužioca, spominjan je i neki događaj na
- 19 Glibodolskom križu. On je bio u vezi sa dokumentom, odnosno pismom koje je
- 20 upućeno Dani Špeharu.
- 21 O: Rudolfu.
- 22 P: Rudolfu Špeharu. Da li znate ko je to nastradao na Glibodolskom
- 23 križu? Da li znate imena ljudi?
- 24 O: Znam.
- 25 P: Da li su na Glibodolskom križu nastradali ljudi bili srpske
- 26 nacionalnosti i to Bogdan Petrović...
- 27 O: ...Da.
- 28 P: ...Milan Šušnjar i Bogdan Šušnjar? Da li su to njihova imena?
- 29
- 30

1 O: Da, ali ima tu jedna greška. Ima tu jedna greška, nema... ne
2 Bogdan Šušnjar nego Milan Šušnjar i Stevo Šušnjar, i Bogdan Petrović.

3 P: Hvala Vam. Vi ste rekli da su oni bili iz Plaškog. Da li su oni,
4 dakle, po nacionalnosti bili Srbi?

5 O: Da.

6 P: Rekli ste da su toga dana šumskim putem išli da kupuju konje. Da
7 li su oni bili u uniformama ili u civilu? Da li Vam je to poznato?

8 O: Mislim, samo je Bogdan, Bogdan Petrović bio u uniformi.

9 P: Da li Vam je poznato da su oni sačekani u zasedi, izmasakrirani i
10 zverski ubijeni, tako što je na izmasakriranim telima ova tri čoveka
11 pronađeno mnogo povreda? Na primer, na Bogdanu su... Bogdanu su bile
12 odsečene uši, imao je više uboda nožem u predelu stomaka. I da li Vam je
13 poznato da je kasnije doktor konstatovao da je on morao vremenski umirati
14 pet-šest sati sa takvim ranama, a da je Milanu bila odsečena jedna ruka, a
15 na drugoj ruci prst? Da li znate te detalje?

16 O: Ja te detalje ne mogu tvrditi. Ja to nisam vidio, uopće nisam
17 vidio, ali se tako pričalo... pričalo.

18 P: Da li Vam je poznat detalj da su oni sahranjeni u jednu rupu, tako
19 što su preko njihovih mrtvih tela bačena trupla dva ubijena konja?

20 O: Da, i to je tako objašnjeno u Plaškom. Tako se pričalo u Plaškom.

21 P: Da li Vam je poznato da je na traktoru bilo preko 50 rupa od
22 metaka, na malom putničkom vozilu «Fića» desetak rupa, a da je i prikolica
23 traktorska izrešetana?

24 O: Da.

25 P: Vi ste rekli u Vašoj izjavi Tužilaštvu da su negde u oktobru ili
26 novembru došli aktivni oficiri JNA i Teritorijalnu odbranu u Plaškom
27 oformili kao posebnu brigadu pod nazivom Plašćanska brigada. Da li je to
28 bila brigada JNA?

29

30

1 O: To... nakon... tad... samoor... ta Teritorijalna odbrana koju
2 je... koju je organizirala tada... tadašnja općina Plaški, ona je... vrlo
3 kratko je ona bila, mislim, pod komandom toga Nikole, koji je kom...
4 komandir bio Nikola taj Dokmanović. I onda je, ubrzo je došla, sad ja ne
5 znam tačno, ja ne mogu... nemojte me držati z... ubrzo je došla J... iz JNA
6 došli su grupa od jedno 18 oficira JNA, na čelu sa tim Nikolom Trbojević,
7 koji su formirali bri... formirali brigadu i nazvala je sto... Sto dva'esčet
8 /sic/ laka pješadijska brigada ili tako z...

9 P: Vi ste služili vojsku i bili ste pripadnik Teritorijalne odbrane.
10 Pa, da li Vam je poznato da li je isključiva nadležnost bila JNA i Saveznog
11 sekretarijata za narodnu odbranu da formiraju takve jedinice po Ustavu i
12 zakonima Jugoslavije?

13 O: Pa ja... ja mislim da je to... da jeste. Ja bar mislim da...
14 /?Nije nas./

15 P: Govoreći o akciji kod Saborskog 12.11.1991. godine, objasnili ste
16 da je pre te akcije kod komandanta brigade, ove Plaščanske brigade koja je
17 oformljena krajem oktobra i u novembru 1991., došao komandant Taktičke grupe
18 2 Čedomir Bulat, i da ste Vi iz tog razgovora, iz te posete, saznali da će
19 doći do akcije u vidu napada na Saborsko. Da li je to tako?

20 O: Vidite, ja ću to... Neposredno u blizini Plaškoga, neposredno, nalazi
21 se veliki vojni poligon u kome je bila smještena... smješten... To je od Plaškog
22 prema Slunju, na pola puta između Plaškog i Slunja. To je ogromno područje,
23 prvobitnog Tobolić Zbjeg, na tom području. I tu je bila... tu je bila gro
24 stacioniran JNA vojske, vojske i ja ne znam otkud sve. A tu se obično, u normalno
25 vreme, za vreme Jugoslavije, tu se vršio, tu je bio poligon za obuku i za gađanje,
26 za gađanje. Ali... ali su tu imali infrastrukturu, imali su zgrade sve, i tako kad
27 se došlo ovo u sukob, onda se stacionirala stalno vojska JNA na... na poligonu.

28 I tad je bio jedan od visokih oficira na... tu na poligonu. To je bio
29 Čedomir Bulat. I kad je... on se vidio sa kampanjolom da često prolazi u
30 Plaški kod komandanta ovoga Trbojevića. Po nekim pričama, mi smo saznali,

1 veli, Čedomir Bulat dolazi, veli, biće napad na Saborski. To su moja
2 saznanja, a ja nisam... ne mogu ja govoriti, jer ja nisam bio u...

3 P: Dakle, da li mogu zaključiti da je vama poznato, da imate to
4 saznanje da je Čedomir Bulat, kao pukovnik JNA, došao kod pukovnika Petra
5 Trbojevića, koji je bio komandant ove Plašćanske brigade, pre ove akcije?

6 O: Da.

7 P: Hvala Vam. Kada ste opisivali stvaranje ove Plašćanske brigade, Vi
8 ste objasnili da je do novembra 1991. godine, pešadija te Teritorijalne
9 odbrane, koja će potom činiti Plašćansku brigadu, bila naoružana
10 poluautomatskim puškama i mitraljezima, i da je svaki bataljon imao dva ili
11 tri minobacača. Da li je to tako bilo?

12 O: Otprilike tako.

13 P: Takođe ste objasnili da kada je oformljena ova Plašćanska brigada,
14 da je onda JNA dovezla tenkove, oklopne transportere i topove. Pa ste
15 objasnili da je ta Plašćanska brigada imala šest do osam tenkova, pet ili
16 šest oklopnih transportera, tri haubice 130 miligram... milimetara,
17 minobacače i deset protivvazdušnih oruđa. Da li je to tako?

18 O: Tako je.

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 G. WHITING: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da ćemo... ovo
24 zadnje pitanje bismo morali redigirati, veoma je konkretno. Također, čini mi

25

26

27

28

29

30

1 se da pitanja se i dalje ne tiču onog čega bi se unakrsno ispitivanje
2 trebalo ticati. Ova pitanja se ne odnose niti na Martićevu miliciju niti
3 proizlaze iz pitanja koja sam ja postavio svjedoku, što bi se smjelo onda
4 postavljati u vezi s čime pitanje. Međutim, ova pitanja... ova pitanja se...
5 dakle, ne proizlaze niti iz mojih pitanja niti se tiču Martićeve milicije.
6 To me zabrinjava.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Whiting.

8 Molim da se pitanje na strani 64, redovi 6 do 8, redigira.

9 Gospodine Milovančeviću, mislim da sam Vam već nekoliko puta rekao da
10 pređete na ona pitanja za koje Vam je dozvoljeno da unakrsno ispitujete
11 svjedoka. Sada ću Vam reći nešto. Ako budete postavili još jedno pitanje
12 koje nema nikakve veze sa onim što biste trebali ispitivati, onda ću reći da
13 s... onda ću donijeti odluku da se ne... da ne postupate u skladu sa
14 pravilima.

15 Možete nastaviti.

16 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, razumeo sam Vas šta ste mi rekli. Samo
17 da ne bi bilo nesporazuma, da ja ne bi bio pogrešno shvaćen, ja sada govorim
18 i postavljam pitanja koja su... koja su vezana za samu akciju na Saborsko,
19 napada na Saborsko. U toj... u toj akciji su učestvovali JNA i pripadnici
20 policije. I ja samo pokušavam da kroz odgovore na pitanja koja postavljam
21 svedoku dođem do toga kakva je formacija bila, ta formacija koja je toga
22 dana napadala na Saborsko da bi se moglo doći do eventualnog odgovora na
23 pitanje ko je kome komandovao, ko je bio potčinjeni, ko je bio nadređeni,
24 kakvo je međusobno sadejstvo bilo. Jednostavno, zbog toga postavljam ova
25 pitanja. I mislim da svedok na to može dati odgovor. (redigirano)

26 (redigirano)

27

28

29

30

1 (redigirano)

2 (redigirano)

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću, opet ste
4 napravili situaciju da moramo nešto redigirati.

5 Molim da se ova rečenica koja teče od reda 11 do 13, na strani 65, da
6 se ona redigira.

7 Gospodine Milovančeviću, dajte onda prijeđite na ono na što govorite
8 da ćete prijeći i postavljate pitanja koja se relevantna. Ako Vijeće bude
9 smatralo da ne postavljate pitanja koja nisu relevantna, mi ćemo donijeti
10 odluku da ne postupate primjereno. Ne smatram da sada Vijeće želi slušati
11 još Vaših objašnjenja o tome kamo imate namjeru doći. Molim Vas pređite na
12 stvar.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala, časni Sude.

14 Molio bih da pređemo na privatnu sednicu zbog karaktera pitanja koja
15 bi mogla da otkriju identitet svedoka.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim da pređemo na poluzatvorenu
17 sjednicu.

18 [Poluzatvorena sjednica]

19 (redigirano)

20 (redigirano)

21 (redigirano)

22 (redigirano)

23 (redigirano)

24 (redigirano)

25 (redigirano)

26 (redigirano)

27 (redigirano)

28 (redigirano)

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 2787-2805 redigirane. Poluzatvorena sjednica.

utorak, 28.03.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigirano)
2 (redigirano)
3 (redigirano)
4 (redigirano)
5 (redigirano)
6 (redigirano)
7 (redigirano)
8 (redigirano)
9 (redigirano)
10 (redigirano)
11 (redigirano)
12 (redigirano)
13 (redigirano)
14 (redigirano)
15 (redigirano)
16 (redigirano)
17 (redigirano)
18 (redigirano)
19 (redigirano)
20 (redigirano)
21 (redigirano)
22 (redigirano)

23 ... Sjednica završena u 13.47h.

24 Nastavak zakazan za srijedu,

25 29.03.2006. u 09.00h.

26

27

28

29

30